

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.03.2021 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Труд

✓ Борисов към Столтенберг: В НАТО всички трябва да сме единни и солидарни един с друг

Министър-председателят Бойко Борисов проведе телефонен разговор с генералния секретар на НАТО Йенс Столтенберг, съобщиха от правителствената информационна служба. Премиерът поздрави Столтенберг за амбициозния дневен ред на Алианса и за лидерската му роля в процеса на размисъл НАТО 2030, засилващ политическото измерение на организацията. Българският министър-председател потвърди, че страната ни ще продължи активно да допринася в процеса НАТО 2030 с конкретни предложения и анализи.

Премиерът Бойко Борисов и генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг обсъдиха също разкритата преди дни група за шпионаж в страната ни, като Столтенберг изрази пълна подкрепа за България. Важно е НАТО да бъде силно обединено срещу всякакви зловредни дейности в държавите членки на Алианса.

„В НАТО всички трябва да сме единни и солидарни един с друг. Политическата воля за това е от голямо значение“, изтъкна от своя страна премиерът Бойко Борисов и увери Столтенберг, че НАТО винаги може да разчита на съюзническата солидарност на България. Министър-председателят Борисов добави, че НАТО като най-успешния политико-военен съюз в историята е допълнителен гарант за суверенитета, интегритета и сигурността на България.

✓ Министър Вълчев участва в онлайн часове

Министърът на образованието Красимир Вълчев посети в понеделник няколко онлайн урока в шуменското СУ "Сава Доброплодни", разгледа и новосъздадения център за обучение по националната програма "Изграждане на училищна STEM среда".

В реално време Вълчев "влезе" при ученици от 9 "в", които имаха интегриран урок с химика Елисавета Димова и географа Веселин Жечев, съобщават от школото. С възможностите на новия център преподавателите проведоха демонстрации с практическо приложение - как се прави саламура за туршия, сирене или зимнина и как се измерва киселинността на различните видове почви.

Преподавателите Ангел Ангелов и Мадлена Станчева пък, демонстрираха устройства, които работят със създадени програми от ученици. Впечатляваща беше роботизирана ръка, създадена и програмирана от осмокласника Мартин Жечков, която приготви кафе за госта Вълчев. Той бе гост и в часове по хореография, музика, по "технологии и предприемачество" и програмиране.

По думите на министъра, STEM центровете показват нагледно колко добра идея са, но пълните резултати от тях ще почувстваме, когато децата започнат да се обучават. "Тази среда е много по-мотивираща за учениците, дава много повече възможности, особено за ученето на природни науки. Ние като общество имаме ключов интерес от това да повишим резултатите на децата по природните науки, да мотивираме повече от тях да се включат в инженерно технически специалности. Това е целта на този модел за учене в STEM центрове. Работим по изграждане на такива центрове в още 2 000 училища. Нашите разчети показват, че са необходими между 450 и 500 млн.лв., които могат да бъдат осигурени през следващите 4-5 години", коментира в края на визитата си министър Красимир Вълчев.

Според него, българските учители са показали, че са добре подготвени преди една година, когато трябваше да стартират електронно обучение. В проектите за STEM центровете е заложено и допълнително обучение на учителите.

STEM центърът в СУ "Сава Доброплодни" в Шумен е финансиран с 280 000 лв. по националната програма, а училището участва със съфинансиране 120 000 лв. от своя бюджет за превръщане на тавански помещения в уютна учебна база.

✓ Икономиката се е върнала до нивата си от 2006 г.

Според броя на заетите лица и при инвестициите

За десет години нетният дълг нараства с над 13,1 млрд. лв.

Нормата на безработица у нас често се посочва като предимство

Предизборният период винаги е повод за равностетка какво се е случило и не се е случило с икономиката през последните години. При дебатите, освен чисто политическите нападки, понякога се посочват статистически данни, които могат да представят състоянието на икономиката като цяло или на отделни сектори. Фокусът обикновено е развитието и как то да бъде ускорено и устойчиво във времето, но понякога се оказва, че тези цели не се постигат.

Инвестиции

При липсата на интерес от чуждестранни инвеститори все по-голямо значение придобиват местните спестявания. Излишъците по текущата сметка на платежния баланс обаче са индикатор, че вътрешните спестявания не могат да се превърнат в инвестиции, което ограничава потенциала за икономическо развитие. Статистическите данни показват, че въпреки силното разширяване на икономиката, измерено чрез brutния вътрешен продукт, инвестициите в реално изражение, изразени чрез бруто образуването на основен капитал, през 2019 г. са малко над равнището си от 2006 г., но са далеч по-ниски от това от 2007 г.

В относително изражение ситуацията е още по-неблагоприятна. Делът на бруто образуването на основен капитал спрямо БВП в реално изражение през 2019 г. е 19,3%, колкото е бил през 2003 г. По-важното е обаче каква е била тенденцията през последните години. Средната стойност на съотношението между бруто образуването на основен капитал и БВП в реално изражение през периода 2010-2019 г. е едва 20,2% при 27,2% през периода 2005-2009 г.

Преки чуждестранни инвестиции

Размерът на преките чуждестранни инвестиции в България през 2020 г. спада до 561,7 млн. евро. През периода след 1997 г. само през една година данните показват по-ниска стойност и това е 2014 г. Според първоначалните данни за тази година входящият поток е бил значително по-висок, но ревизиите след това са в посока значително понижаване. Данните за 2020 г. все още са предварителни и е възможно по-късно те да бъдат коригирани нагоре, но за момента те представят силно негативна картина.

Данните за отделна година не са толкова показателни, особено когато тази година е кризисна за почти цялата световна икономика. Когато става въпрос за 10-годишен период, той вече може да се разглежда като дългосрочен. През толкова продължителен период е възможно да се повлияе съществено върху цялостната среда за бизнес, което да определи привлекателността на икономиката за чуждестранните инвеститори. Преките инвестиции показват наличието на дълготраен интерес и на доверие към съответната икономика. Те зависят от конкретните условия за навлизане, от разходите за правене на бизнес и от възможностите за излизане от инвестицията.

Общият размер на входящите ПЧИ през периода 2010-2019 г. (за да изключим въздействието на настоящата криза) е почти 12,4 млрд. евро. За сравнение през предходните 10 години (от 2000 до 2009 г.) в българската икономика са инвестирани над 35,1 млрд. евро. Тоест спадът е с 64,8%. Всъщност този размер на преките инвестиции е по-малък спрямо инвестициите, направени само в рамките на 2 години - 2006 и 2008 г. (12,9 млрд. евро), като тук дори не се включва рекордната 2007 г., когато ПЧИ в България са над 9 млрд. евро. Тоест само през 2008 г. са реализирани преки инвестиции, които са повече от всички ПЧИ в страната през периода 2010-2016 г.

Фактът, че през последните години не е налице нито една голяма нова инвестиция, а мечтаният завод за производство и сглобяване на готови автомобили така и не се сбъдна, показва недоверието към местната среда за бизнес и неумението на управляващите да осигурят условия и стимули за привличането на такъв инвеститор при наличие на сериозна международна конкуренция.

Всъщност натрупаните инвестиции през предходните години са в основата на икономическото развитие през последните години и съдействат за по-малкия спад през 2020 г. Натрупването на капитал, което се случва през периода 2000-2008 г., дава възможност след това икономиката да расте въпреки ниския интерес на чуждестранни и местни инвеститори.

Икономически растеж

В резултат от ниската инвестиционна активност през последните 10 години, както и поради влошаването на качеството на образованието реалният икономически растеж се забавя значително. Според международното сравнение PISA през 2018 г. 47% от българските ученици на възраст 15-16 години не покриват изискванията за минимална четивна грамотност. Това означава, че те не разбират смисъла и не са способни да използват съдържанието на прочетен от тях текст. В България нивото на функционална неграмотност по четене е двойно по-високо от средното за държавите от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. От друга страна средният дял на учениците, представящи се на най-високо ниво на грамотност е едва 2% при 9% за ОИСР. Подобно е положението при математиката и природните науки.

Така през периода 2010-2019 г. средният темп на растеж в реално изражение е 2,55% на година. Най-високият темп през този период е реализиран през 2015 г., когато той е 4%. За сравнение - през периода 2001-2008 г. най-ниската стойност е 5,2%, а средният темп е 6,3%.

Нетен държавен дълг

Един от показателите, непосредствено свързани с финансовата стабилност и с устойчивостта на икономическия растеж, е размерът на държавния дълг. Критерият от Маастрихт се отнася до brutния размер на държавния дълг. Той отчита размера на задълженията, но не и на финансовите активи на правителството. Тоест вземането на кредит, без той да бъде похарчен, би било отразено като увеличаване на задължнялостта, а харченето на средства от фискалния резерв не би се отразило.

Ето защо по-подходящият показател е нетният държавен дълг, който отразява разликата между brutния дълг и фискалния резерв. Оказва се, че икономическият растеж след 2009 г. всъщност се дължи и на повишената нетна задължнялост на българската държава. Така в края на 2009 г. според данни на Министерството на финансите и на Националния статистически институт нетният дълг е едва 2,3 млрд. лв., докато в края на 2019 г. той е вече над 15,4 млрд. лв. Следователно през този период нетният дълг нараства с над 13,1 млрд. лв. или средно по 1,3 млрд. лв. на година.

За сравнение през периода 2003-2009 г. нетният държавен дълг се понижава от 12 млрд. лв. до 2,3 млрд. лв., което означава, че той е намален с над 9,7 млрд. лв. или средно с по над 1,6 млрд. лв. на година. Разликата със следващия период е над 2,9 млрд. лв. на година. Тоест през първия период при изплащане на дълг е реализиран среден растеж от над 6% годишно, докато през втория период поемането на нов дълг подхранва растеж от едва 2,55% годишно.

Заетост

Нормата на безработица често се посочва като предимство за българската икономика. Данните за този показател обаче са твърде зависими от конкретните действия на държавните органи при отчитането му. Поради това по-информативни са показателите относно заетостта. През 2019 г. броят на заетите лица в българската икономика е 3 533,6 хил. и това е най-доброто постижение от 2010 г. насам. Всъщност дори през кризисната 2009 г. заетостта е била значително по-висока. От периода преди тази криза заетостта през 2019 г. се нарежда в годините между 2005 и 2006 г.

Разгледано средно за периода 2010-2019 г. средният брой на заетите лица е 3 491,1 хил. човека, докато през периода 2002-2009 г. той брой е бил 3 542,6 хил., т. е. средно с над 50 хил. човека повече.

Аргументът, че населението през 2005 г. е значително по-голямо отколкото през 2019 г. и заради това заетостта е по-висока, всъщност показва, че политиката през периода 2010-2019 г. е способствала това намаляване на населението да продължи да се случва, както поради отрицателния естествен прираст, така и заради емиграцията на работоспособни хора в чужбина. Докато намаляването на потоците от чуждестранни инвестиции е показателно за недоверието на бизнеса към българската икономика, то миграцията е израз на недоверието на гражданите, че тукашната среда може да им осигури желаните условия за живот и да гарантира сигурност на тях и децата им.

В теорията за публичния избор това явление е известно като гласуване с краката. През същия период броят на емигриралите хора от България е приблизително 60 хил. души. При данните за естествения прираст също се наблюдава влошаване. Макар че средният брой на населението намалява в периода 2010-2019 г., естественият прираст се понижава с почти 21 хил. души допълнително спрямо предходното десетилетие. Т. е. при по-малък общ брой население разликата между умрелите и новородените се повишава.

Важен е фактът, че при отчитането на тези резултати съвсем съзнателно не са включени данните за 2020 г., когато се случи кризата, причинена от пандемията COVID-19. Това е външен за икономиката шок, който би могъл да бъде управляван по-ефективно, но целта на тези изчисления е да сравни два периода на растеж, като се абстрахира от влиянието на кризите през тези периоди. Това осигурява възможността за по-консистентна оценка на период, който е достатъчно продължителен и показателен за уменията за държавно управление.

Нещо повече - през този период е налице и благоприятна международна конюнктура в резултат от експанзивна парична политика и не особено стриктно спазване на правилата за фискална политика в еврозоната. Така най-големите партньори на България в търговията и инвестициите реализираха тогава постоянни макар и ниски темпове на растеж.

Като цяло комбинираният ефект от по-ниски чуждестранни и местни инвестиции, влошаването на качеството на образованието и задължността на държавата при ниската ефективност на бюджетните разходи допринася за силното забавяне на икономическия растеж в страната. В резултат от провежданата през последните години политика икономиката се е върнала до нивата си от 2006 г. според броя на заетите лица и при инвестициите.

✓ Последен шанс за отсрочване на заем

Днес е последният срок, в който можете да поискате отсрочване на заема си към банка. Срокът за подаване на заявления от гражданите и фирмите с искане за отсрочка на заеми беше удължен до 23 март 2021 г. Банките трябва да се произнесат за исканата отсрочка до 31 март. А самото отсрочване може да бъде до 9 месеца. Т. е., ако заявлението за отсрочване на вноските по кредит бъде подадено днес, реално заемът може да бъде отсрочен до края на 2021 г.

За заемите, които са били отсрочени през миналата година, сега длъжниците може да поискат още няколко месеца да не правят вноски. Общият срок на отсрочката е до 9 месеца. Т. е. ако гражданин или фирма са ползвали отсрочка от 6 месеца, сега може да поискат още 3 месеца гратисен период.

Условията за ползване на мораториума по кредитите са към 1 март 2020 г. и към датата на подаване на заявление в банката, заемът да е редовно обслужван или да има просрочие до 90 дни.

От БНБ са одобрили два варианта на отсрочване на заемите. При първия през гратисния период длъжниците не плащат нито лихви нито главница. В този случай клиентите на банката трябва да подпишат анекс към договора си и срокът на заема да бъде удължен с толкова месеца, колкото е отсрочката. А дължимата лихва за гратисния период ще бъде разпределена между оставащите вноски по заема.

Вторият вариант е да бъде отсрочена само главницата, а клиентите на банките да продължат да плащат лихви. В този случай срокът на заема също трябва да бъде удължен с поискания от клиента гратисен период.

Отсрочване може да се поиска и за задължения по кредитни карти и овърдрафт по банкова сметка.

✓ Трудово-правна консултация на "Труд": Право на работно облекло

Съгласно Кодекса на труда работодателят осигурява на работниците и служителите безплатно работно и униформено облекло при условия и по ред, установени от Министерския съвет или в колективен трудов договор.

Наредбата за безплатното работно и униформено облекло (НБРУО) регламентира реда, начина и условията за предоставяне на безплатно работно и униформено облекло от работодателите на работниците и служителите. В съответствие със спецификата на извършваната дейност и на работното място и след предварителни консултации с представителите на синдикалните организации, с представителите на работниците и служителите по чл. 7, ал. 2 от Кодекса на труда и с комитета/групата по условия на труд работодателят определя: работните места и видовете работа, за които се осигурява работно и/или униформено облекло; работниците и служителите, които имат право на такова; вида, характеристиките и отличителните знаци на облеклото; срока за износване то му; условията за ползване, включително почистването на работното и/или униформеното облекло.

Съгласно НБРУО срокът на износване на работното и/или униформеното облекло започва да тече от деня на предоставянето му на работника или служителя. Член 14, ал.1, т.1 от наредбата въвежда задължение за работника или служителя да връща на работодателя предоставеното му работно и/или униформено облекло при прекратяване на

трудовете правоотношение. Съгласно ал. 2 от същата разпоредба работникът или служителът може да задържи облеклото при условия, определени от работодателя.

В тази връзка няма пречка при напускане или преминаване на друга работа, когато работникът желае да задържи облеклото, работодателят да определи условията при които това може да стане - включително и чрез заплащане на остатъчна стойност на облеклото до изтичане на срока на износване. При всички случаи задължението на работника е да връща работното облекло и работодателят не може да изисква работещият да го задържи и да изплаща остатъчната му стойност.

✓ Парите от ЕС вдигнаха заплатите с 8,4%

Парите от ЕС са довели до повишаване на заплатите с 8,4% за периода от 2014 г. до края на 2020 г. Наред с БВП на страната е нараснал с 8,3% спрямо базисния сценарий без евросредства. Това показва анализ на експертите на министъра на финансите Кирил Ананиев за ефекта на фондовете на ЕС върху родната икономика.

Икономиката нарасна с 8,3% благодарение на фондовете на Европа

През втория за страната програмен период (2014–2020 г.) е получен достъп до средства от ЕС в размер на 9,9 млрд. евро. В сравнение с периода 2007–2013 г., разполагаемият ресурс е по-голям с 5,2%. През 2020 г. беше получен достъп до допълнителни средства по програмите с индикативен размер от 636 млн. евро от ЕС в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от Covid-19 (REACT-EU).

Към 31 декември 2020 г. реално са усвоени 54,4% от средствата от ЕС. Извършените плащания по програмите са на обща стойност малко над 6,36 млрд. евро, като 5,371 млрд. евро от тях са от ЕС. През първия за страната програмен период (2007–2013 г.) беше получен достъп до средства от ЕС в размер на 9,4 млрд. евро. като ефектът от тях беше повишаване на БВП с около 12% и на работните заплати с близо 15% над базисния сценарий при липса на пари от ЕС.

Средствата от ЕС подпомагат българската икономика по няколко направления. Те водят до увеличение на инвестициите на частния бизнес, до разкриване на нови работни места, а от там до повишаване на доходите и потреблението.

БЮДЖЕТ И ФИНАНСОВО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 Г. (в млн. евро)						
Програма	Общ бюджет	в т. ч. от ЕС	Дял от общата помощ на ЕС	Финансово изпълнение	в т. ч. за сметка на ЕС	Степен на усвояване
Транспорт и транспортна инфраструктура	1789.1	1520.8	0.15	908.5	776.8	51.1%
Околна среда	1734.7	1474.5	0.15	659.1	562.9	38.2%
Региони в растеж	1543.2	1311.7	0.13	948.0	812.1	61.9%
Наука и образование за интелигентен растеж	634.2	539.1	0.05	340	288.8	53.6%
Иновации и конкурентоспособност	1456.5	1238	0.13	819.2	697.8	56.4%
Развитие на човешките ресурси	1161.8	996.9	0.10	834.2	718.3	72.1%
Добро управление	280.5	238.4	0.02	129.9	111.3	46.7%
Инициатива за МСП	102	102	0.01	102	102	100%
Програма за развитие на селските райони	2896.1	2366.7	0.24	1581.9	1272.2	53.8%
Морско дело и рибарство	113.5	88.1	0.01	37.9	29.1	33.1%
Общо	11711.6	9876.0	1.00	6360.6	5371.4	54.4%

Изчисления на Министерство на финансите

Един от най-съществените ефекти от усвояването на парите от ЕС, със силно положително въздействие върху българската икономика, е нарастването на обема на частните инвестиции – с 23,7% за периода 2014-2020 г. Това води до увеличение на производителността на труда и е предпоставка за повишението на заплатите и на Брутният вътрешен продукт на страната.

Друг изключително важен положителен ефект е намаляването на безработицата. В резултат на усвояването на парите от ЕС за периода 2014-2020 г. безработица в страната е с 6,14 процентни пункта по-ниска отколкото би била без притока на тези средства. В същото време, броят на работещите граждани е нараснал с 13,7%. Това води до увеличение на доходите на домакинствата и на производителността на труда. В резултат на нарастването на възнагражденията и заетостта потреблението се е увеличило с 10% спрямо базисния сценарий без пари от ЕС.

Ефектът от парите от ЕС върху цените е минимален – увеличение на инфлацията само с 2,6% за периода 2014–2020 г. Увеличаването на доходите на хората в малка страна като нашата, която не може да влияе на световните цени, по-скоро рефлектира в повишаване на вноса. Това се потвърждава от данните за ефекта на парите от ЕС. Усвояването на европейските средства е довело до нарастване на вноса с 9,3%. Това от една страна е свързано с по-високия растеж на доходите, а от друга произтича от повишения внос на суровини и материали за производството, както и на нови машини, оборудване и технологии.

Същевременно износьт също леко нараства - с 0,8%. Но в дългосрочен план очакванията са парите от ЕС да доведат до значително подобрене на конкурентоспособността на икономиката ни и увеличение на износа. Като това ще се дължи на по-високата производителност на труда и ефективност на производствения процес чрез използване на по-производителни и суровинно-спестяващи оборудване и технологии.

✓ Дизелът е по-предпочитан от бизнеса

Има дял от 92% при продажбите на микробуси

На ток са само 2% от купените ванове

Пандемията намали продажбите на превозни средства, но дизеловите автомобили продължават да са най-предпочитани от бизнеса. Дизелът е най-популярното гориво за нови леки търговски превозни средства в страните от ЕС, като има дял от 92,4% от купените през 2020 г. микробуси.

Автомобилите с електрическо зареждане са само 2% от общите продажби на ванове в ЕС, а хибридният микробуси са 0,9% от пазара през 2020 г., обявиха от европейската асоциация на производителите на автомобили.

През миналата година броят на дизеловите микробуси, продадени в ЕС, е намалял със 17,2% до 1,3 млн. бройки, като във всички страни от общността има спад. Въпреки това, пазарният дял на леките търговски превозни средства на дизел се е увеличил от 91,7% през 2019 г. до 92,4% през 2020 г. Спадът на продажбите на микробуси в резултат на Covid-19 е най-голям при бензиновите автомобили. През 2020 г. в ЕС са регистрирани само 49 056 бензинови микробуса.

[News.bg](#)

✓ Включиха и моловете в мярката за помощ "Запази ме"

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева актуализира заповедта за временно ограничените икономическите дейности, чиито работници могат да получат компенсация от държавата по проект "Запази ме" заради това, че е трябвало да излязат принудително в неплатен отпуск.

В периода от 22 до 31 март за компенсации в размер 75% от осигурителния доход за месец октомври поради временното затваряне на бизнесите, в които са наети, могат да кандидатстват заетите в търговски центрове тип МОЛ, магазини на едро и дребно с нетна търговска площ над 300 кв. метра. Изключение се прави за работещите в супермаркетите, открити щандове и пазари, аптеки, оптики, парфюмерии и магазини за козметика и тоалетни принадлежности, зоомагазини, тъй като тяхната дейност не е преустановена.

Право на финансова подкрепа в периода 22-31 март ще имат и работещите във фитнеси, ресторанти, обучителни центрове, туристически фирми, компании за организиране на конгреси и публични мероприятия, казина, игрални зали, кина, театри, музеи, библиотеки и други.

✓ ЦИК не изключва забавяне в резултатите от изборите

Напълно е възможно да има забавяне при отчитане на резултатите от изборите. Това заяви говорителят на ЦИК Димитър Димитров в студиото на БНТ, след като вчера от "Информационно обслужване", които по традиция обработват резултатите, с писмо до комисията предупредиха, че ще бъдат изключително затруднени и призоваха част от процедурите да се облекчат.

Според Димитров обаче забавянето няма да бъде много голямо, но това може да създаде напрежение, особено в големите райони и там, където броят на мандатите е 10 и повече.

Димитър Димитров обясни, че притеснението на "Информационно обслужване" за сложността на новия формат на броенето на изборните протоколи е основателно. Максимално се стремим да улесним процеса, но той не може да бъде съкратен, подчерта Димитров.

ЦИК не е инстанцията, която може да променя правилата, записани в Изборния кодекс. От ЦИК имат обаче една-две малки идеи, които ще бъдат отразени в методическите указания.

Изборният ден ще продължи до 21 ч. Най-малко два пъти ще сменят маските си членовете на комисиите си, а санитарните мерки изискват да има дистанция между гласоподавателите. ЦИК разчита на местните власти да осигурят такива условия.

Все още не се знае колко ще бъдат мобилните секции за гласуване на карантинирани на изборите. Трима ще бъдат членовете на подвижните комисии и ще бъдат със защитно облекло.

ЦИК ще оспори решението на САС за видеонаблюдението. "Моето недоверие идва от това, че не е средство, което осигурява прозрачност в тази степен, в която се твърди, а по-скоро осигурява условие да се създаде известен хаос, суматоха и нещо, което да се превърне в образа на изборния ден, аргументира се Димитров и допълни, че напрежение може да бъде провокирано по различни начини.

От днес започва обучението на Районните комисии, а след това и Секционните комисии ще трябва да бъдат обучение. Много трудно РИК ще могат да правят присъствено обучение, но трябва да има по един техник на сесия, за да показва как се работи с машината за гласуване, обясни Димитров.

По думите му, ако има проблем, то той ще бъде свързан с мобилните секции. В ЦИК нямат сигнали за недостиг на ваксини за членове на изборната администрация.

✓ Българи на Малдивите са заразени с COVID-19

От Външно министерство препоръчват на българите да не пътуват за Малдивите освен при съществена необходимост. Причината са сигнали за заразени и карантинирани наши сънародници.

Ако все пак пътуването е неотложно, препоръчват на гражданите да си направят застраховка, покриваща карантинирани и лечение в случай на COVID-19. Съветът на дипломатите ни е нашите сънародници да имат достатъчно средства за покриване на разходи по настаняване, храна и самолетен билет, в случай на карантиниранието им.

Необходимо е и да се запознаят със здравните протоколи за превенция от COVID-19, публикувани на <https://covid19.health.gov.mv/wp-content/uploads/2020/10/Public-health-interventions-to-reduce-the-risk-of-transmission-of-COVID-19-in-the-tourismsector-V-4-updated.pdf>

Препоръчват също така българските граждани да следят съобщенията на сайта на Министерството на здравеопазването на Малдивите: <https://covid19.health.gov.mv/en/>

При положителен тест при пристигането, по време на престоя или при установяване, че са били в контакт със заразен от COVID-19, българите трябва да изпълнят разпореденията на местните здравни органи за карантиниране. Директните линии за контакт с Агенцията за защита на здравето на Малдивите (Health Protection Agency) са HPA call center: 1676, HPA direct line: 301-4494

Повече информация за ограниченията при пътуване до Малдивите е публикувана на официалната интернет страница на МВНР на адрес: <https://www.mfa.bg/bg/covid19map/Asia/Maldives>

При необходимост от съдействие българските граждани могат да се свържат с посолството на България в Делхи, което е акредитирано за Малдивите, на следните телефони: + 91 11 26115549; +91 11 26115550, както и на + 91 9910999498 в случай на извънредна ситуация и в извън работно време.

<https://covid19.health.gov.mv/wp-content/uploads/2020/10/Public-health-interventions-to-reduce-the-risk-of-transmission-of-COVID-19-in-the-tourismsector-V-4-updated.pdf>

✓ Израел провежда парламентарни избори

Днес Израел провежда четвъртите си избори за по-малко от две години във вторник, а [сондажите показват оспорвана битка](#) на парламентарния вот.

Съдбата на премиера Беньямин Нетаняху най-вероятно ще зависи от представянето на малки партии и бивш съюзник, който го критикува, но не изключва участие в обща коалиция. Изборите се разглеждат като референдум за управлението на Нетаняху, най-дълго служилата премиер на Израел, който ръководи една от най-успешните имунизационни кампании срещу коронавируса в света, но в същото време е съден за корупция. В същото време обаче управлението му бе разклатено от протести и дело а корупция.

Нетаняху ще се нуждае от коалиционни партньори, за да осигури мнозинство в 120-местния Кнесет. Това означава, че Израел разглежда три възможни резултата: друга коалиция с Нетаняху, разделено правителство, обединено само от опозицията си срещу него, или предстоящи пети избори. След изборите президентът ще поиска партиите да се опитат да съставят правителство. Ако нито една коалиция не успее да събере 61 места в парламента, вероятно в края на годината ще се проведат поредни предсрочни избори. Премиерът по-рано обеща, че пети вот скоро няма да има.

Сондажите показват, че партия "Ликуд" на Нетаняху води и се очаква да спечели около 30 места в 120-местния Кнесет. Но коалиция с естествените съюзници, ултраортодоксалните еврейски партии и малка крайнодясна партия ще даде на Нетаняху само около 50 места.

От другата страна са идеологически разнородни партии, които са обединени да свалят Нетаняху от власт. Според проучванията те събират около 56-60 места. Партия "Йеш Атид" на Яир Лапид е най-голямата от блока срещу Нетаняху. Очаква се да спечели около 20 места.

Най-вероятно Нафтали Бенет ще реши кое ще е новото правителство на Израел. Партията "Ямина" на бившия съюзник на Нетаняху се прогнозира да спечели около 10 места. Той не изключва коалиция с нито един от двата лагера.

Мансур Абас, лидер на Обединена арабска листа, също не е поел ангажимент, но социологическите агенции са разделени дали партията ще спечели 4 места или няма да успее да премине прага.

По-добро или по-лошо представяне на един от двата блока може да промени сметките. Няколко малки партии са застрашени да не преминат необходимия праг.

[В. Монитор](#)

✓ Премиерът към шефа на Бионтех: Имаме традиции в производството на ваксини

Покани техен екип да посети България, за да се запознаят с дейността на БулБио

"Повратният момент в битката с COVID-19 е създаването на ваксините. С тяхна помощ можем да се справим с пандемията и да си върнем свободата, която вирусът ни отне. Благодаря Ви за дадената надежда и възможност отново да имаме предишния начин на живот". Това заяви министър-председателят Бойко Борисов в телефонен разговор с проф. Угур Шахин, създателят на германската фирма "Бионтех", която заедно с американската компания "Пфайзер" разработи една от първите ваксини срещу коронавируса в света, съобщи от Дондуков 1.

Борисов изтъкна, че основното предизвикателство днес е ваксините да бъдат достъпни за всички граждани не само в Европейския съюз, но и в световен мащаб.

„Защото никой не би бил в безопасност от коронавируса, докато всички не сме защитени“, посочи в хода на телефонния разговор премиерът.

Министър-председателят силно приветства германския учен за изключително високотехнологичното откритие, каквото представлява създадената от „Бионтех“ ваксина, базирана на информационната РНК.

Борисов подчерта, че все повече български граждани проявяват желание да бъдат ваксинирани, тъй като са убедени в ползите от имунизацията, която спасява живота и препитанието на хората.

В хода на разговора премиерът Борисов отбеляза пред проф. Шахин, че България има дългогодишни традиции в производството на лекарства и ваксини.

Министър-председателят отправи покана към германския учен и екипа му да посетят България, за да се запознаят с дейността на БулБио - НЦЗПБ ЕООД. Дружеството, което има над 130-годишна история и чийто принципал е Министерството на здравеопазването, разполага с производствена номенклатура от 500 вида продукти.

Премиерът Борисов изтъкна лидерските позиции на БулБио в производството на БЦЖ ваксината, която доставя за страни от цял свят.

„Силно впечатлен съм от откритието, което направихте със създаването на информационна РНК ваксина. България е готова да ви окаже широка подкрепа и сътрудничество за научните изследвания и разработки, които извършвате“, обръна се Борисов към проф. Шахин. Премиерът бе категоричен, че опитът на страната ни в производството на лекарства, ваксини и фармацевтичните заводи в България са отлична база за създаването на иновации в медицината, включително и за екипа на проф. Шахин.

✓ **Зеленчукопроизводители кандидатстват за кредити за семена и торове до 30 април**

До 30 април 2021 г. се удължава срокът за подаване на заявления за целеви кредит за закупуване на семена, разсад и торове за производство на зеленчуци и закупуване на торове за отглеждане на трайни насаждения като плодове, винени лозя и маслодайна роза. Общият бюджет по схемата е общо 12 млн. лева и се очаква да бъде изплатен до 31 май 2021 г. Това съобщиха от Държавен фонд "Земеделие".

На подпомагане подлежат регистрирани земеделски стопани, подали заявление по схемите за обвързано подпомагане за производство на ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, ягоди и малини, сливи и десертно грозде. Финансиране могат да получат и земеделците, отглеждащи зеленчуци. Кандидатите с винени лозя и маслодайна роза е необходимо да имат подадено заявление за подпомагане по Схемата за единно плащане на площ за реколта 2020 г.

Зеленчуци:

- домати, краставици и пипер (оранжерийно производство) за семена/разсад – 19 500 лв./ха и за торове – 6 000 лв./ха;
- домати, краставици, корнишони и патладжан (полско производство) за семена/разсад – 3 200 лв./ха и за торове – 680 лв./ха;
- пипер (полско производство) за семена/разсад – 3 500 лв./ха и за торове – 910 лв./ха;
- картофи, лук и чесън (полско производство) за семена/разсад – 1 470 лв./ха и за торове – 510 лв./ха;
- моркови, зеле, дини и пъпеш (полско производство) за семена/разсад – 650 лв./ха и за торове – 550 лв./ха;

Трайни насаждения:

- ябълки, круши, кайсии и зарзали, череши, вишни, праскови и нектарини, ягоди и малини - 600 лв./ха;
- сливи и десертно грозде – 520 лв./ха;
- винени лозя – 460 лв./ха;
- маслодайна роза – 200 лв./ха.

Лихвата по кредита е в размер на 1,5 % годишно. Крайният срок за погасяване е до 30 ноември 2021 г. Максималният размер на кредита, който може да получи земеделски производител, е в размер на 300 000 лв.

✓ **Масово отменят резервации в родните курорти**

Туристи масово отменят резервации си в хотелите по родните курорти заради влезлите в сила от днес 10-дневни ограничителни мерки. Те предвиждат затваряне на всички ресторанти, включително и тези в хотелите. Дейността си преустановяват и СПА центрове към хотелите.

Един от големите хотели в Сапарева Баня ще остане празен за следващите 10 дни, пише travelnews.bg.

"Основната причина е, че този път няма да работи и СПА центърът, което отказва туристите от престоя им", коментира управителят на хотела Радост Стоимирова, като допълни, че никой няма да посети обекта, за да си стои единствено в стаята.

Хотелиери в Банско също алармират за лавинно анулиране на резервации след заповедта на здравния министър за затваряне на ресторанти и спа центрове към хотелите. Частичните забрани на услуги в хотелите отново изключват възможността хотелите да получават държавна помощ, заради което от бранша смятат, че е по-добре секторът да бъде напълно затворен. Те не изключват организирането и на протести.

Пристигането на първите израелски туристи в Слънчев бряг, които трябваше да пристигнат на 25 март, също се отлага.

✓ **Косово с нов стар премиер**

Парламентът на Косово одобри снощи Албин Курти от движение „Самоопределение“ за премиер на страната, предаде Ройтерс. Той беше подкрепен от 67 депутати от 120-местния законодателен орган.

Преди гласуването Курти представи приоритетите си, като посочи за главни борбата с корупцията и създаването на работни места. По думите на новия премиер той ще опита да разреши проблемите със Сърбия, за да може Косово да направи крачка напред към членство в ЕС. Но като условие за това той посочи признаването на косовската независимост от страна на Белград. „Ако Сърбия не признае независимото Косово, не може да бъде постигната нормализация на отношенията“, заяви Курти пред парламента.

Новият стар премиер посочи още, че ще се стреми до края на 2021 г. да ваксинира поне 69 процента от близо двумилionenното население на страната. Косово е единствената територия в Европа, където ваксинацията все още не е стартирала. Курти вече беше премиер на Косово за около 50 дни през 2020 г., но кабинетът му падна, след като коалиционният партньор от Демократичната лига на Косово го напусна с аргумент, че не се справя с пандемията.

✓ България пласира 5-годишни облигации при доходност от -0,10%

След четвъртия за тази година аукцион с продажба на 300 млн. лева държавата може да поеме още 3,7 млрд. лева дълг

Министерството на финансите преотвори емисия петгодишни държавни ценни книжа (ДЦК), деноминирана в лева, с падеж 24 февруари 2026 година, а на проведения от БНБ аукцион бяха пласирани успешно ДЦК за 300 млн. лева съвкупна номинална стойност при среднопретеглена годишна доходност в размер на -0,10%, съобщи финансовото ведомство. В аукциона участваха девет първични дилъри на ДЦК.

По-рано през годината държавата се отказа от [друга емисия - за 10-годишни ДЦК](#), след като властите не бяха доволни от по-високия лихвен процент в размер на 0,10 на сто.

До участие в аукциона бяха допуснати поръчки със съвкупна номинална стойност 458,500 млн. лева, в т.ч. несъстезателни поръчки със съвкупна номинална стойност 30 млн. лева. Постигнатият коефициент на покритие е 1,53. Средната цена на допуснатите до участие в аукциона поръчки е 100,28 лв. на 100 лв. номинал, информира централната банка.

Цена на 100 лв. номинал	Годишна доходност	
Минимална	100.16	- 0.03%
Максимална	100.94	- 0.19%
Среднопретеглена	100.47	- 0.10%

Отчетеният спред спрямо аналогичните германски федерални облигации е в размер на 54 базисни точки, изчислиха във финансовото министерство. От страна на участниците беше отчетен висок интерес, като най-голямо количество ДЦК на аукциона придобиха банките – 89,3%, следвани пенсионни фондове – 6,7%, застрахователните дружества с 0,7% и други инвеститори – 3,3%.

Министерството на финансите ще предлага за продажба допълнителни количества от емисията на аукционен принцип. Това е четвъртият аукцион от началото на годината, като при първите два най-голяма активност имаше от страна на банките. При петгодишните облигации, предложени в края на февруари, също беше постигната отрицателна доходност. Според последните данни дългът на подсектор „Централно управление“ към края на януари 2021 г. възлиза на 28,955 млрд. лева. Съотношението на дълга към брутният вътрешен продукт (БВП) е 23,2%. Размерът на фискалния резерв е 9,7 млрд. лева.

Досега държавата емитира на вътрешните пазари нов дълг в размер на 800 млн. лева. Заложеният в държавния бюджет таван на дълга за тази година е 4,5 млрд. лева и до края на 2021 г. на разположение остават 3,7 милиарда.

✓ Министерството на туризма даде субсидии за още 8,8 млн. лв. на туроператори

До момента са финансирани общо 396 предприятия, а предоставените им средства възлизат на малко над 24 млн. лв.

Министерството на туризма е направило трето плащане към туроператори и туристически агенти, с което да бъдат компенсирани потребителите за неосъществени пътувания в периода 1 март - 31 декември 2020 г., съобщава пресцентърът на ведомството.

Изплатени са безвъзмездни средства на още 161 дружества, извършващи туроператорска и туристическа агентска дейност, като общата сума възлиза на малко над 8,8 млн. лв.

Най-малката сума от плащането, която ще бъде преведена, е в размер на 240 лв., а най-голямата достига над 1,113 млн. лв. До момента общо финансирани предприятия са 396, а предоставените им средства са малко над 24 млн. лв.

Помощта се отпуска от държавния бюджет и е на обща стойност 51 млн. лв. Това е една от мерките, предприети от Министерството на туризма за подпомагане на сектора за преодоляване на последиците от COVID-19.

Размерът на еднократно предоставяните безвъзмездни средства е 4 на сто от оборота без ДДС през 2019 г., оповестен във финансовия отчет съгласно Закона за счетоводството, като предоставената помощ е за компенсиране на загуби на туроператорите и туристическите агенти.

Помощта трябва да се използва приоритетно за възстановяване на суми на пътници, чиито пакети са анулирани поради COVID-19 за същия период.

Кандидатстването по мярката продължава, като всички желаещи могат да подават документи за участие в процедурата в срок до 22.март 2021 г. Подаването на заявленията за държавната помощ се извършва по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и придружителните документи чрез Системата за управление на националните инвестиции (СУНИ).

Кандидатстването започна на 8 февруари, а седмица по-рано бяха публикувани насоките за участие в проекта.

✓ При какви условия България може да произвежда ваксини срещу Covid?

На този етап е възможно единствено третично производство на ваксини у нас, каза проф. Генка Петрова

На този етап е възможно единствено т.нар. третично производство на ваксини срещу Covid-19 у нас. Това каза пред БНР проф. Генка Петрова, ръководител на Катедра по организация и икономика на фармацията в Медицинския университет в

София, в коментар на [заявената от премиера готовност страната ни да произвежда ваксини в новопостроен завод в Разград](#).

До няколко месеца в България ще е готов завод за ваксини, каза премиерът Бойко Борисов вчера. "Обещах пред ЕК да изпратим веднага на какъв етап е нашата база. За наша радост, вие сте мислили далновидно и когато другите започват да правят, ние да сме на етап монтиране на машини. Много съм щастлив, защото на европейската карта за ваксинация ще се присъедини и България", каза Борисов.

„Много държави ще си отдъхнат. Дори да стартират днес другите, ще са с 16 месеца след нас, а ние за 16 месеца ще произведем стотици милиони ваксини и ще спасим стотици милиони животи", заяви премиерът.

Проф. Генка Петрова обясни, че единият начин е да пристигат готови ваксини - в България да ги опаковаме и да им слагаме листовки и етикети. Другият начин е да идва готов разтвор, който да се пълни и опакова. И двата вида производство изискват много високи стандарти на хигиена и по-добра производствена практика, посочи тя.

По думите на проф. Петрова при наличие на изградени мощности и осигурени условия за производство - 16 месеца са реалистичен срок, ако ваксината има разрешение за употреба и ако единствено я опаковаме. Тя уточни, че и това изисква разрешение за производство. Припомни, че ЕК е имала планове да направи хъбове, които да разпределят готовите спринцовки, да се опаковат и да се поставят листовки на съответните езици:

"Дори тези хъбове изискват разрешение за третично производство на стерилни биотехнологични лекарствени продукти", отбеляза специалистът.

✓ В края на 2020 г. разходите на работодателите за труд се връщат към ръст

Общите разходи за един отработен час нарастват през четвъртото тримесечие с 10% на годишна база, отчита НСИ

В края на миналата година разходите на работодателите за труд се връщат към ръст, след като през [третото тримесечие](#) на 2020 г. съществено забавиха прираста си, показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ).

Тенденцията на спад в разходите се ускори в месеците на извънредно положение заради коронавирусната пандемия и налагането на ограничителни мерки, което затвори много бизнеси. Така през юли-септември 2020 година общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях лица нараснаха с едва 3,5% спрямо третото тримесечие на 2019 година. Ръстът през [второто тримесечие](#) беше с 9,9%, през [първите три месеца](#) на годината - с 10,2%, а през четвъртото тримесечие на 2019 г. – с 11,9%.

За последните три месеца на пандемичната 2020 г. общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите от тях лица нарастват с 10% на годишна база, като показателят се доближава до нивата от пролетта, когато коронавирусът за първи път затвори голяма част от икономиката на страната.

Индекс на общите разходи на работодателите за труд

Увеличението в индустрията е с 4,6%, в услугите - с 8,2%, и в строителството - с 6%.

По икономически дейности през октомври-декември 2020 г. най-висок ръст на общите разходи за труд спрямо същия период на предходната година е регистриран в „Образование“ - с 25,6%, „Хуманно здравеопазване и социална работа“ - с 24,7%, и „Операции с недвижими имоти“ - с 20,5%.

Намаление на общите разходи за труд е отчетено в „Култура, спорт и развлечения“ - с 2,4%, и „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 0,9%.

За последните три месеца на 2020 г. на годишна база разходите за възнаграждение за един отработен час се увеличават с 10%, а другите разходи (извън тези за възнаграждения) - с 10,1 на сто.

По икономически сектори изменението на разходите за възнаграждения спрямо същия период на предходната година варира от 24,8% за „Образование“ до -3,1% за „Култура, спорт и развлечения“.

✓ Германия удължава блокадата до 18 април

Канцлерът Ангела Меркел предлага също задължителни карантини и COVID тестове за пътуващи, които се завръщат в Германия по време на великденските празници

Германският канцлер Ангела Меркел и регионалните лидери се съгласиха да удължат блокадата до 18 април, след като заразените с COVID-19 се удвоиха за един месец, показвайки проблемите на Европа да съдържат пандемията, предава Bloomberg.

Меркел и премиерите на 16-те провинции в страната решиха по време на разговорите в понеделник да удължат мерките, включително частично затваряне на магазини от неосновна необходимост, както и хотелите, ресторантите, фитнесите и културните мероприятия, съобщи запознат източник, пожелал да остане анонимен.

Ходът, предприет, след като броят на заразените достигна нива, които можеше да предизвикат по-строги мерки, е удар срещу разтревожените от пандемията германци. Обществени допитвания показват, че те стават все по-недоволни от управлението на кризата от правителството.

Меркел и лидерите на провинциите се договориха да се срещнат отново на 12 април, за да обсъдят следващите стъпки, съобщи източникът.

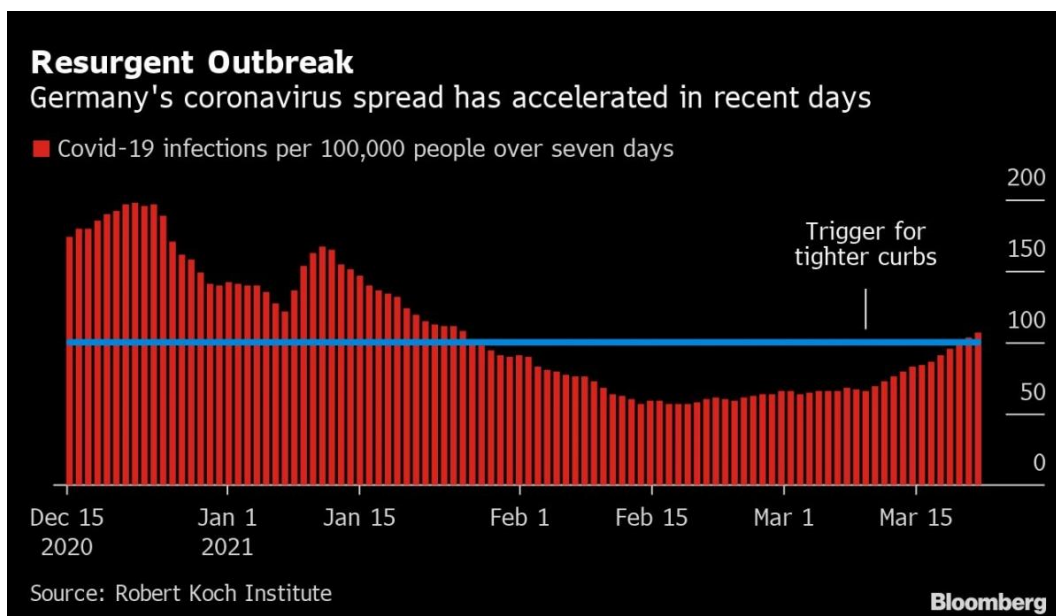
На фона на буксуващите програми за ваксиниране в Европа блокадите бяха възобновени в Италия и Франция през миналата седмица.

Вялият темп на имунизации също така предизвика конфликт с Великобритания заради възможна забрана на износа на ваксини. Усилията за ваксиниране бяха допълнително усложнени миналата седмица, след като Германия и други страни временно спряха използването на ваксината на AstraZeneca заради притеснения, че тя предизвиква тромбози. ЕС е раздал дози на 6,4% от населението, което е под една трета от нивото на ваксинирани във Великобритания, сочи индексът на Bloomberg на ваксините.

Тъй като великденските празници започват в края на март, канцлерството на Меркел предлага също задължителни карантини и COVID тестове за пътуващи, които се завръщат в Германия, като в същото време позволява семейни посещения в границите на страната.

По редица предложения все още не е постигнало съгласие, което показва напрегнатите разговори, които ще са необходими за постигането на сделка. За тежко пострадалите области други възможни ограничения включват вечерни часове до 5 ч. Меркел ще даде и пресконференция по-късно в понеделник след края на разговорите.

Случаите в Германия отново растат, след като властите започнаха да разхлабват ограниченията в края на февруари и очерта план за постепенна отмяна на оставащите ограничения. Планът зависеше от тенденцията при заразените, но след скока в случаите през последно време официални представители искат да спрат ново смекчаване на мерките и отмяна на някои предходни стъпки за отваряне.

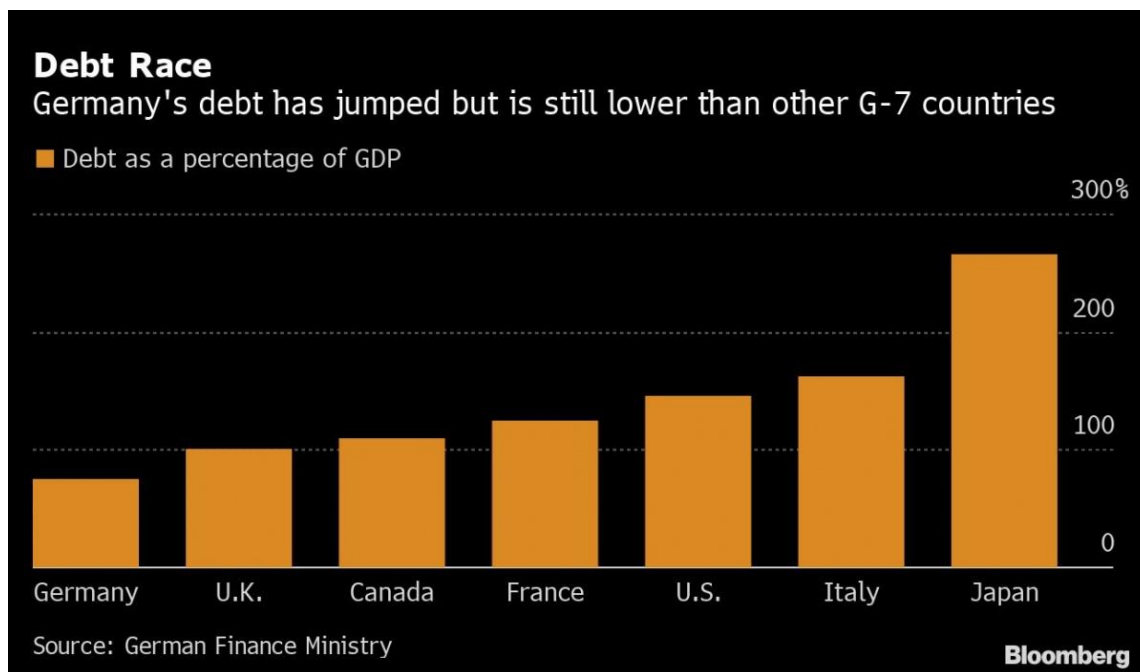
Институтът „Роберт Кох“ съобщи в понеделник, че седемдневното равнище на заразените на 100 хил. души население в страната е нараснало до 107,3. След като спадна до 56,8 на 19 февруари, нивото надхвърли т. нар. „извънредна спирачка“ от сто за втори пореден ден. Разпоредбата позволява на властите да затегнат мерките за блокада, а прагът е бил преминат в десет от 16-те провинции.

Последиците от растящите случаи на заразени се отразяват на най-голямата икономика в Европа. Германия цели да заеме 240,2 млрд. евро тази година, съобщиха официални представители в понеделник. Тя ще вземе с малко над 60 млрд. евро повече дълг от първоначално планираното, тъй като увеличава разходите в подкрепа на пострадалите от блокадата компании и увеличава средствата за тестване и други мерки.

Финансовият министър Олаф Шолц ще предложи замразяване на лимитите в конституцията за дълга за трета поредна година при представянето на проектоплана за разходите през 2022 г. наред с допълнението му към бюджета за 2021 г. в сряда, допълват те.

Шолц, който е кандидат за канцлер от Германската социалдемократическа партия (ГСПД) на парламентарните избори през септември, цели през 2022 г. да бъде зает нетен дълг от 81,5 млрд. евро, съобщават официални представители.

Шолц последователно твърди, че Германия може да си позволи да харчи свободно, за да подкрепи икономиката благодарение на годините на бюджетна дисциплина. Той посочва, че дългът като процент от БВП пак ще остане сред най-ниските в Г7.

Ограниченията за икономиката бяха по-строги в средата на настоящото тримесечие, отколкото при предходното, а БВП вероятно ще „намалее рязко“ през първите три месеца на 2021 г., събщи Бундесбанк в понеделник в новия си месечен доклад.

„Дейността в предполагащия интензивни контакти сектор на услугите е особено вероятно да намалее отново“, събщи централната банка. „За сметка на това индустрията, която не е засегната от мерките толкова директно като строителството трябва да е подкрепила икономическата дейност“, тъй като се възползва от динамиката в чуждестранното търсене.

В същото третата вълна на вируса изглежда набира скорост, предизвикана от по-бързо разпространяващите се мутации на COVID-19.

Интензивните отделения може да бъдат препълнени през последните няколко седмици, ако експоненциалният ръст на случаите продължава, предупреждават здравни експерти. В понеделник броят на пациентите с COVID-19 в интензивните отделения в Германия нарасна до 3136 и е най-големият от над един месец.

„Очакваме драстичен ръст в броя на пациентите през следващите няколко седмици“, заяви Гернот Маркс, председател на германската организация за интензивни и извънредни грижи.

[БНТ](#)

✓ Борисов след разговор със Заев: Не бива да отлагаме решенията с РС Македония

Бойко Борисов е разговарял по телефона с колегата си от Република Северна Македония Зоран Заев, стана ясно от пост в официалния Фейсбук профил на българския премиер.

"Двамата се обединихме, че решенията, които и двете държави трябва да вземем в духа на Договора за добросъседство и приятелство, не бива да бъдат отлагани както в името на нашата обща история, така и в името на нашето общо европейско бъдеще", съобщава Борисов.

✓ Димитър Димитров, ЦИК: Ще има огромно напрежение при обработването на резултатите от вота

Не мисля, че трябва да очакваме много голямо забавяне на резултатите от изборите, но ще има огромно напрежение, особено в големите райони - това заяви в "Денят започва" говорителят на Централната избирателна комисия Димитър Димитров.

Заради големия брой преференции, наличието на машинно гласуване и такова с хартиени бюлетини е реална възможността резултатите от вота да се забавят, допълни той.

Според него от всички протоколи трябва да се сумират 10 милиона числа, което ще затрудни дори и много опитни хора, които ще работят с тези файлове.

От днес започва онлайн обучението на Районните изборителни комисии, каза Димитров. По думите му обучението на членовете на Секционни изборителни секции ще бъде много трудно, тъй като няма как то да се организира присъствено заради ковид ситуацията.

Ако има проблем, то той ще е с мобилните секции, които ще трябва да обиколят записаните в списъците на местната администрация, които ще имат право да гласуват по този начин, прогнозира Димитров.

✓ **Експертиза доказва какви са парите от печатницата в софийски ВУЗ**

Нов обрат по случая с незаконната печатница, разбита миналата седмица в столицата. Според експертиза на БНБ откритите банкноти не са реквизит, каквато бе защитната теза на двамата задържани, а неистински парични знаци. Очакват се резултатите от експертната, която да докаже дали банкнотите са разпечатани с печатарската машина, открита на територията на учебно заведение в София.

За експертната на БНБ са били предоставени произволно избрани банкноти от намерените милиони долари и евро. Заключение сочи, че паричните знаци не са "реквизитни пари".

"Реквизитите може да бъде оптично по-големи или малки, да бъдат само едностранно отпечатани и да нямат защитни елементи. Иззетите по нашето дело парични знаци са всъщност двустранно отпечатани, със същия размер като оригиналната банкнота и по-голямата част от тях имат два или повече от два защитни знаци - нишка и воден знак", заяви говорителят на Софийската градска прокуратура Антоанета Панчева.

Според събраните доказателства иззетата техника е идентична с тази за производството на истински парични знаци. От прокуратурата изнесоха и подробности за един от претърсените адреси - халето във висшето учебно заведение.

"Въпросното хале е отдадено с договор за наем на търговско дружество, чието едноличен собственик на капитал е пак висшето учебно заведение. Управител на това търговско дружество е бивш ректор на учебното заведение", допълни Панчева.

Управителят на дружеството също е разпитан. Утре предстои отново да бъде гледана мярката за неотклонение на двамата задържани мъж и жена.

✓ **БНБ: Иззетите пари в София не са реквизитни**

Софийска градска прокуратура назначи техническа експертиза на Българска народна банка относно истинността на банкнотите, открити и иззети по досъдебно производство за държане на неистински парични знаци, както и на предмети, материали и оръдия за тяхното изготвяне. По досъдебното производство са привлечени като обвиняеми две лица - И.Н. и Д.А.

Видно от заключението на експерт от БНБ предоставените за изследване обекти - произволно избрани банкноти с номинал от 100 долара, са неистински.

Серийните номера на изследваните банкноти са направени на цветен лазерен принтер и съдържат поредица от две букви, седем цифри и една буква, за разлика от броя на цифрите при истинските банкноти, които са осем.

Иззетите парични знаци не представляват "реквизитни пари", сочи официален отговор на БНБ. Същите са в разрез с реда и изискванията за възпроизвеждане на така наречените "реквизитни пари".

Съгласно действащата нормативна уредба за щатската валута, както и нормативната уредба за евро банкнотите, "реквизитните пари" трябва да са с размери ясно различни от тези на оригинала, да са отпечатани едностранно, върху изображенията да не се имитират защитни елементи (нишка, воден знак и други) за разлика от иззетите, които са отпечатани двустранно, притежават сериен номер и са с два защитни елемента - нишка и воден знак.

Техниката за отпечатването на банкнотите - предмет на престъплението, е идентична с тази при производство на истинските парични знаци, сочат събраните до момента писмени доказателства.

В хода на изследване на банкнотите, БНБ е установила, че същите са с идентичен начин на изработка с банкноти, които са предмет на престъпление по друго досъдебно производство, водено за разпространение на неистински парични знаци в големи количества.

Съгласно изискванията и приложени към материалите по делото документи е видно, че единият от обвиняемите - И.Н., е изпълнявал длъжността "печатар", съгласно трудов договор с търговско дружество с едноличен собственик на капитала - висше учебно заведение. Управителят на търговското дружество е бил ректор на висшето учебно заведение.

За разкриване на престъпната дейност са съдействали и представители на "Сикрет сървис" в България, в чието задължение влиза противодействието срещу фалшифицирането на американската валута.

✓ **Поколението на пандемията: Как COVID кризата влияе на младите хора в Европа**

Учебните занятия преминават с вторачване в екрана. Безработицата расте, а с това и сигурността и комфорта. Настоящото е неспокойно, а бъдещето все по-неясно. Това са само някои от предизвикателствата, пред които е изправено младото поколение заради пандемията от коронавирус.

Някои ги наричат „поколението на пандемията“, но те не желаят да се дефинират с този етикет.

Макар да се намират в различни части от Европа, младите хора на Стария континент искат по-голямо обществено внимание върху влиянието, което пандемията оказва над тяхното образование, ежедневие и психично здраве.

Предизвикателства в образованието

Много европейски държави обещаха на студентите, че есенният им семестър постепенно ще излиза от онлайн средата. Последвалите вълни на пандемията обаче попречиха това обещание да бъде спазено.

[Проучване на Европейския младежки форум](#) сочи, че три четвърти от учащите в Европа са били изправени в ситуация тяхното учебно заведение да затвори врати. За по-голямата част от европейските студенти обучението вече се извършва

почти изцяло онлайн. Изследването показва също, че **над две трети от студентите споделят, че научават по-малко в сравнение с присъствените занятия.**

Европейската програма за учебен обмен „Еразъм“, която е популярна сред висшите учебни заведения на континента, почти не се осъществява заради затворените граници и университетите.

През януари студенти от Париж излязоха на улиците, за да протестира срещу последиците от кризата. Те настояват за незабавно връщане на присъствените часове, **защото настоящата ситуация има демотивиращ ефект върху кариерните им планове.**

Проучванията показват, че голяма част от студентите не са успели дори да разберат как точно се провежда семестъра по време на първата вълна на вируса. Това се е оказало най-голям проблем за учащите от уязвими групи като мигранти, бежанци, хора със специални нужди и хора с увреждания.

Икономически проблеми

Младите хора са най-уязвимата група по отношение на **загуба на работа заради пандемията.** Според проучване във Великобритания, една трета от младите хора между 18 и 24 години са загубили работата си вследствие на ситуацията с коронавируса. **Отчита се и спад в доходите.**

Пред ВВС студентка от университета в Портсмът споделя опасенията си, че загубата на доходи може да се отрази върху следването ѝ в университета.

„Преди имах работа и това означаваше, че не трябва да се притеснявам за пари и можех да се фокусирам върху образованието си“, казва 20-годишната Емили.

[Изследване в Полша](#) показва, че 28% от младите са спрели работа заради пандемията. **Това се е отразило най-вече на работещите в сферата на продажбите и предлагането на услуги. Най-засегнати в това отношение са младите жени,** при които се отчита и сравнително по-голям спад в доходите в сравнение с мъжете.

Миналата година френският президент Еманюел Макрон също призна, че ограничителните мерки се отразяват тежко върху младите хора. „Трудно е да си на 20 през 2020“, каза той.

В помощ на младежите редица ресторанти във Франция започнаха да предлагат обяд за студенти в нужда на по-ниски цени.

В Англия все повече младежки организации биват закривани, сочи проучване на Националната младежка благотворителна организация. Почти две трети от тях може да спрат дейността си през следващите месеци. Пандемията е оставила **над 1,5 млн. младежки във Великобритания в критична нужда.**

Последиците за психичното здраве

Макар някои психолози да твърдят, че стоенето вкъщи предлага почивка от стреса в училище или на работното място, много студенти се борят с проблеми, свързани с психичното здраве.

[Доклад на Европейския парламент за последиците от пандемията върху младите](#) сочи, че хората под 22-годишна възраст, се чувстват най-самотни и са склонни да изпаднат в състояния на тревожност и депресия. Като това е два пъти по-вероятно за младежи, които са загубили работата си. В Холандия и Италия е отчетен ръст на студентите, които постъпват в психиатрични клиники.

Психиатричните клиники за младежи в Белгия отчетат ръст на опитите за самоубийство и депресия. Увеличението е толкова голямо, че клиниките имат недостиг на легла, персонал и ресурси за пациентите.

Психолози посочват, че отлагането на учебни занятия ще се окаже особен проблем за младите, когато те трябва да се реализират на пазара на труда.

През февруари няколкостотин студенти се събраха в кампуса на Брюкселския свободен университет за демонстрация срещу психологическия стрес, предизвикан от пандемията.

Студентите отправиха искания към ректора на университета и министъра на образованието за постепенно възобновяване на присъствения учебен процес. Поискаха специални стипендии, които да облекчат последиците от кризата и обезщетения за студентите, изгубили работата си.

„Идеята е студентите да осъзнаят, че не са сами“, сподели организатор на протеста.

В борбата с последиците от кризата се включи и Световната здравна организация, която основа Съвет по въпроси за здравето и развитието на младите хора.

Генералният директор на организацията сподели, че макар рискът от COVID-19 да е по-малък за младежите, те „ще са най-засегнати от дългосрочните последици от пандемията, които ще оформят свят, в който ще живеят и работят“.

Въпреки предизвикателствата...

Макар и в неблагоприятни условия, младите хора стават все по-активни в ситуацията на пандемия. Увеличават се инициативите за взаимопомощ, в които участват все повече младежи.

В Холандия, например, беше организирана кампания, в която млади помагат на възрастни в справянето със самотата.

✓ **Държавният секретар на САЩ ще присъства на срещата на външните министри на страните от НАТО**

Министрите на външните работи на страните от НАТО се събират днес и утре на среща в Брюксел, на която за първи път ще присъства и американският държавен секретар Антъни Блинкен. Освен в НАТО по време на посещението си в Брюксел първият дипломат на САЩ ще има срещи и с представители на Европейския съюз.

Външните министри от НАТО ще обсъдят бъдещето на Алианса, изтеглянето на мисията от Афганистан, както и заплахите от Китай, тероризма, киберсигурността и хибридните нападения.

Утре основна тема на разговорите ще бъдат отношенията с Русия. В навечерието на срещата генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг обсъди с премиера Бойко Борисов българския шпионския скандал с Русия.

Столтенберг изрази подкрепата си за България срещу "незаконните руски действия на българска територия". Според него през последните години Русия предприема агресивни действия срещу различни държави от пакта и прави опити да се меси в демократичните им процеси.

[БНР](#)

✓ НАП: Изплатени са над 75 млн. лева по програмата за ликвидна подкрепа

Репортаж на Марта Младенова в предаването "12+3"

Собствениците на търговски обекти, които са затворени от вчера заради новите ограничителни мерки, могат да кандидатстват за ликвидна подкрепа пред НАП, съобщи Бъчваров. До края на тази седмица или началото на следващата ще бъдат оповестени детайли.

Над 75 милиона лева са изплатени до момента на затворените бизнеси по програмата за ликвидна подкрепа на Националната агенция за приходите (НАП), съобщи говорителят Йосиф Бъчваров. До края на тази седмица или в началото на следващата ще бъдат оповестени сроковете за кандидатстването по нея в рамките на новите ограничителни мерки, които влязоха в сила от вчера. 156 милиона лева е общата сума, която може да бъде отпусната за ликвидна подкрепа на бизнеса, припомни говорителят Бъчваров.

„Към момента НАП е отпуснала финансиране на над 6 400 лица, които стопанисват над 15 000 обекта“.

Между 7 и 8% са отказите за ликвидна подкрепа. Сред тях са такива, които са работили по време на ограниченията.

Например – магазин, който не се намира на територията на голям търговски център и е бил отворен през цялото време на ограничителните мерки. Ликвидната подкрепа може да бъде до 10 или 20% от оборота за предходен период, но не може да надвишава 150 000 лева.

Репортаж на Марта Младенова в предаването „12+3“ можете да чуете от [звуквия файл](#).

✓ ДФ „Земеделие“ изплаща на земеделците пари от преразпределителните плащания

Очаква се днес Държавен фонд „Земеделие“ да изплати на земеделските производители парите по схемата за преразпределителните плащания. Тези плащания целят подкрепа към по-малките стопани, като се предоставя предварително финансиране за първите 30 хектара от стопанството. Така дребните фермери получават по-високи плащания на площ за по-голям дял от земите си.

През 2021 г. земеделците получават с 14 лв. на хектар повече спрямо миналата година. Увеличението се дължи на възможността да се прехвърлят 70 млн. евро от селската програма към плащанията на площ.

За миналата година близо 57 000 стопани получиха над 105 млн. лв. преразпределителни плащания.

✓ На фона на Covid-кризата трябва още повече да се говори за успешните бизнеси

Излезе от печат седмият по ред Алманах на успешните бизнес казуси в България

В бизнеса не може да се върви само напред и нагоре, но е важно как се излиза от кризите

Излезе от печат седмият по ред Алманах на успешните бизнес казуси в България от проекта „Мениджърите споделят“.

„Има за какво да говорим и смятам, че с днешна дата трябва още повече да се говори именно за успешните бизнеси и за тези, които падат, стават и продължават напред, защото е много важно след като паднеш и ако паднеш изобщо, как ще станеш“, казва Ина Георгиева - главен редактор и издател на списание „Твоят бизнес“.

В бизнеса, както е известно, не може да се върви само напред и нагоре, има и трудни моменти, но най-важно е именно в трудните моменти ръководителите да успяват се изправят. Миналата година е точно такава година, в която всички бизнеси с излезли извън зоната си на комфорт.

„Лично аз съм изключително щастлива, че в това издание има много вдъхновяващи лидери - от различни бизнеси, от различни възрасти хора, такива, които са преживели различни кризи в живота си“, казва тя.

Тя разказа още, че всеки от лидерите е преминал през различни трудни и критични моменти, в които са се чудели накъде да поемат, но са намирали път напред.

Чуйте повече в разговора на Лили Големинова в [звуквия файл](#).

✓ Бойко Ноев: И шпионството, и театърът около него хвърлят огромен срам върху България

Интервю на Диана Янкулова с Бойко Ноев в предаването "Нещо повече"

"Виждаме дългопробно предателство, за съжаление, извършено от страна на български военносслужещи. От друга страна - виждаме един театър на абсурда, който се гради на основата на това предателство, игран и режисиран от тези, срещу които излезе народът на улиците. И предателството, и театърът хвърлят огромен срам върху България". Това каза пред БНР Бойко Ноев, бивш министър на отбраната и бивш посланик на България в НАТО, в коментар на [разкритата от прокуратурата група за шпионаж в полза на Русия, действала в продължителен период](#).

Според него механизмите, свързани с национална сигурност, са изкривени и правят системата доста пробита и неефективна, което си проличава от тази шпионска афера:

"Сложно е да се говори за компетентността на службите. Имам наблюдение върху ДАНС, тя се превръща в една тотално ненужна и пробита служба. Това, което се случва в България, не е в резултат от работата на службите, а имам основание да считам, че разкритията са станали по външен сигнал".

Ноев определи като двоен стандарт в поведението на премиера и на главния прокурор това, че не са изразили позиция по случая с отравянето на бизнесмена Емилия Гебрев, известен като "българския Новичок":

"Тази двойственост ще им изиграе много лоша шега. Вчера главният прокурор каза, че няма доверие на Военна полиция, което означава, че вероятно има основание за това. Ако това е така, означава, че военният министър незабавно трябва да си подаде оставката и да бъде разследван, защото служба "Военна полиция" е на пряко подчинение на министъра на отбраната. И ако този министър не знае защо главният прокурор няма доверие на неговата служба, тогава България има много сериозен проблем".

По думите на Бойко Ноев призивът на премиера президентът да наруши радиомълчанието си по случая е нещо като призива на крадеца да бъде хванат крадецът.

"Имам основание да смятам, че президентът не е бил държан в течение на това. По закон той има право на цялата информация. Защо се нарушава законът и на Румен Радев не се дава тази информация?", коментира той.

В заключение Ноев заяви, че само една политическа партия в България е излязла с официална позиция по този шпионски скандал.

Интервюто на Диана Янкулова с Бойко Ноев в предаването "Нещо повече" можете да чуete от [звуквия файл](#).

✓ ЕС прие новата стратегия за киберсигурност

Съветът на Европейския съюз прие в понеделник [новата програма за стратегия за киберсигурност](#), която ще бъде разработена "през следващите години".

Съветът заяви, че целта на одобрената рамка е "постигане на стратегическа автономия при запазване на отворена икономика". Стратегията включва създаването на мрежа от оперативни центрове за сигурност в целия ЕС "за наблюдение и предвиждане на сигнали за кибератаки срещу мрежите", както и съвместно кибер звено за подпомагане на управлението на кризи.

ЕС също така планира да завърши прилагането на своите мерки от 5G инструментариума, за да гарантира сигурността на 5G мрежите и да ускори въвеждането на ключови стандарти за интернет сигурност.

Европейският съюз ще подкрепи допълнително развитието на силно криптиране за защита на "основните права и цифровата сигурност", като същевременно ще позволи на правоприлагащите съдебни органи "да упражняват своите правомощия както онлайн, така и офлайн".

В международен план блокът възнамерява да подобри инструментариума си за кибердипломация, предотвратявайки кибератаките и да засили сътрудничеството с други организации и държави, "за да се подобри споделеното разбиране на картината на киберзаплахите".

✓ Бундесбанк: Германската икономика вероятно ще се свие рязко през първото тримесечие

Германската икономика вероятно ще се свие рязко през настоящото тримесечие, тъй като противоепидемичните мерки засягат сериозно сектора на услугите и дори забавят бума в строителна индустрия, съобщи в понеделник Бундесбанк при представяне на своя последен месечен икономически доклад.

В този свой доклад Централната банка на Германия сякаш изостави досегашните си очаквания за икономически отскок през пролетта и оттегли предходните коментари, че кампанията за ваксинация срещу Covid-19 ще бъде позитивен катализатор за това възстановяване, тъй като тази кампания беше засегната от забавяне на доставките и новинарски съобщения за възможни странични ефекти.

В доклада от миналия месец Бундесбанк заяви, че икономиката ще се възстанови през пролетта, тъй като има спад на коронавирусните инфекции и разпространяване на ваксините.

"Мерките за ограничаване на пандемията са по-строги на осреднена база през текущото тримесечие, отколкото през предходното", посочи Бундесбанк и допълни: "Следователно икономическата продукция през първото тримесечие на 2021 г. вероятно ще спадне рязко, особено в сектора на услугите, който по принцип е свързан с интензивни контакти".

Банката добави, че увеличението на данъка върху продажбите, който беше временно намален миналата година, вероятно е допринесло и за значителен спад в строителството през януари.

Промисленото производство също отслабна през първия месец на годината, въпреки че постъпилите поръчки бяха силни, а износът на стоки се увеличи, добави Бундесбанк. Банката все пак очаква индустриалният сектор да окаже подкрепа на икономическата активност през първото тримесечие на годината.

Износът на стоки в посока Великобритания беше изключение, като през януари спадна с почти 25% - първия месец, след като Обединеното кралство напусна официално единния пазар на Европейския съюз.

Междувременно агенция Франс прес съобщи през уикенда, че германският канцлер Ангела Меркел смята, че рестриктивните мерки за ограничаване на коронавируса в страната трябва да бъдат удължени до април.

Франс прес се позова на правителствен документ преди днешната среща на канцлера с регионалните лидери в Германия.

Според документа Федералното канцлерство все още не е определило дата за премахване на противоепидемичните ограничения, но се изразява загриженост от нарастващите случаи на коронавирус през последните седмици. Очаква се федералното правителство и 16-те регионални лидери да вземат решение по-късно днес за потенциално удължаване на локдаун в Германия в понеделник.

✓ Слив на износа на британските стоки към ЕС

Статистиката на британските митнически служби показва голям слив на износа на британски храни и напитки към Европейския съюз след Брекзит. Особено силно е засегната търговията с уиски, сирена и шоколад.

Според анализ на данните от Федерацията на храните и напитките през януари миналата и януари тази година:

- износът на сирена е намалял от 45 милиона паунда на 7 милиона

- за уискито спадът е от 105 на 40 милиона паунда
- при шоколада показателят е от 41,4 милиона до 13 милиона или спад от 68 процента

Резкият спад на търговията се обяснява с комбинацията от Брекзит и по-слабото търсене в Европа, където ресторантите и хотелите продължават да са затворени, заради пандемията.

При някои други стоки като съомга и говеждо месо, например, се отчита почти пълен колапс от 98 и 92 процента респективно.

Като цяло износет от Великобритания към ЕС е спаднал с близо 41% през януари спрямо декември.

Лорд Теверсън, председател на подкомисия по въпросите на околната среда в Камарата на лордовете, коментира, че всички са смаяни от факта, че хранително-вкусовия сектор понася такъв срив. Заключениеята на подкомисията ще бъдат изложени днес в специален доклад.

✓ Една година блокиране струва на британската икономика 251 млрд. паунда

Една година блокиране заради Covid-19 струва на британската икономика 251 млрд. паунда- еквивалентът на цялата годишна продукция в югоизточната част на Англия или почти два пъти повече от тази на Шотландия. Това съобщава БГНЕС, като цитира доклад на Центъра за икономически и бизнес изследвания.

Експертите са установили, че цялата страна е претърпяла огромни щети от ограниченията на дейността от началото на първото национално заключване, като някои по-бедни региони са пострадали най-силно.

Консултантската компания смята, че разликата между север и юг ще се увеличи, освен ако правителството не предприеме мерки, за да гарантира, че по-неблагополучните части на Обединеното кралство няма да поемат непропорционално икономическите загуби, причинени от пандемията, пише „Гардиън“.

Протест срещу политиките на блокировки и кампанията за Covid ваксиниране в Лондон, 20 март 2021 г.

Потреблението е намаляло, бизнесът все още е затворен и много хора са останали без работа. Допълнителни ограничения за някои райони добавиха регионални вариации към икономическото им състояние, сочи проучването.

Тези фактори, наред с много други, доведоха до огромни разходи за икономиката на Обединеното кралство, в допълнение към опустошителната цена на хиляди загубени човешки животи.

В абсолютно изражение загубите в Лондон са най-високи в сравнение с останалите региони и възлизат на 51,4 млрд. паунда загубена дейност, следвани от тези в югоизточната и източната част на Англия – съответно, 34,7 млрд. и 26,6 млрд. паунда.

Дума

✓ БНБ попари хвалбите на Борисов за инвестициите

Не само чуждите вложения нямат ръст, както твърди министър-председателят, но и спадът им е огромен - с близо 70 на сто

Премиерът Бойко Борисов се похвали с повишаване на чуждите инвестиции в България, данните на БНБ обаче го опровергаха. "Въпреки пандемията инвестициите в България не само не намаляват, но и се увеличават". Това заяви Борисов, който бе на поредния си предизборен оглед за изграждането на довеждащия газопровод до Панагюрище и Пирдоп.

Чуждите инвестиции в страната са с близо 70 на сто спад, стана ясно от данните на Българската народна банка. Преките чуждестранни инвестиции в България през януари са едва 33 млн. евро, показват данните на БНБ. Спрямо съпоставимия месец на 2020 г. има спад от бизо 70%.

Статистиката показва, че почти цялата сума на преките инвестиции през първия месец на годината е под формата а реинвестирана печалба (29,8 млн. евро) - т.е. дружествата с мажоритарна чужда собственост инвестират спечеленото през миналата година. И в този случай има голямо изоставане спрямо януари 2020 г., когато тя е била 120 млн. евро.

За трети пореден месец дълговите инструменти - заемите, които компаниите майки в чужбина отпускат на клоновете си тук, са отрицателни (минус 1,6 млн. евро). Година по-рано стойността е била положителна (40,4 млн. евро).

Най-важният показател - създаването на нов капитал, е само 4,5 млн. евро. През цялата минала година инвестициите в дялов капитал бяха по-малко от 270 млн. евро. Но и това беше добра новина, поне статистически, тъй като предходните три години това перо винаги беше силно отрицателно, т.е. чуждите фирми разпродават инвестициите си в България. Най-големите нетни потоци по преки инвестиции в страната за януари 2021 г. са от Нидерландия - 23,9 млн. евро, и Германия - 6,8 млн. евро.

✓ "Информационно обслужване" няма да успее да обработи изборните протоколи в срок

Държавната фирма "Информационно обслужване" е предупредила с писмо ЦИК, че ѝ е необходимо повече време, от заложеното по закон, за компютърна обработка на протоколите за предстоящите парламентарни избори на 4 април, събщи Медиапул.

Сред причините за исканата отсрочка са пандемията, която изисква подвижни избирателни секции за карантинирани, бумът на желаещи да станат депутати и значителното нарастване на секциите, предлагащи машинно гласуване.

Писмото е получено в понеделник в ЦИК потвърди пред Медиапул говорителят Димитър Димитров и посочи, че все още не е разгледано. От пресцентъра на "Информационно обслужване" пък посочиха, че не са изпращали информация до медиите по казуса.

Машинното гласуване се оказва друга пречка за спазване на сроковете. То за първи път ще бъде проведено в над 2/3 от образуванияте секции в страната. Реално, 9200 секции от общо около 11 000 трябва да предлагат опциите за машинно

гласуване. Изисква се те да бъдат поставени във всички секции, които имат над 300 избиратели. За първи път у нас на изминалите избори за евродепутати бяха използвани 3000 машини.

Друга пречка за искане на по-дълъг срок се оказва и факта, че кандидатите за народни представители, регистрирани през 2021 г. - 6989, са с 48% повече от регистрираните през 2017 г. (4718).

От "Информационно обслужване" са изчислили, че обемът на числата, които трябва да бъдат обработени в съответните РИК, се е увеличил до 400% в сравнение с предишните парламентарни избори.

"Това ще отнеме приблизително между 14 и 51 часа за различните РИК с увеличения състав на нашите екипи, като в това не е включено времето за отстраняване на техническите грешки в протоколите на СИК, неравномерното пристигане на комисиите, разпечатването на различните приемо-предавателни разписки и документи, сканирането на СИК протоколите и останалите дейности, изпълнявани в ИП към РИК. С оглед гарантирането на точността на въвеждане сме планирали удвояване на изпълнителските екипи в 14 ИП към РИК, където предвиждаме работа на смени", добавят още от държавната фирма, съобщава „24 часа“.

✓ **Тунелът под Шипка ще струва поне 358 млн. лева**

Четири консорциума са подали ценови оферти в тръжната процедура за строител на тунела под Шипка, става ясно от съобщение на Агенция „Пътна Инфраструктура“. Най-ниската предложена цена за съоръжението с дължина 10.553 км, от които 7.6 км ново строителство, е 358 млн. лв. с ДДС.

Става въпрос за общо пет тунела. Част от поръчката е и ремонт на 2.9 км от пътя Габрово - Казанлък, както и изграждането на 6 моста и 1 подлез. Работата на тръжната комисия по оценка на офертите продължава.

Тунелът под връх Шипка ще се намира на 1 км западно от прохода Шипка и на 1 км източно от връх Малуша. Северната част на тунела ще бъде в област Габрово, а южната в област Стара Загора. Той ще бъде с две ленти за движение, две водещи ивици и два тротоара.

Срокът за изпълнение на строително-монтажните работи е 1280 календарни дни, или близо три години и половина.

Съоръжението ще е възлова точка при движението в посока север - юг и чрез него ще се осъществява преминаването през Стара планина в централната част на България. Основните транспортни направления, които ще обслужва, са: Русе - Велико Търново - Шипка - Стара Загора - Свиленград (Маказа) и Оряхово - Севлиево - Шипка - Стара Загора - Свиленград (Маказа).

Кои са участниците в тръжната процедура:

ДЗЗД "Консорциум "ПСВТ" с участници: "Пътни строежи - Велико Търново" АД, "Хидрострой" АД и "Пътинжеренигстрой-Т" ЕАД - 358 020 000 лв. с ДДС;

Обединение "Шипченски проход", в което са: "Трейс груп холд" АД и "Алве консулт" ЕООД - 359 610 000 лв. с ДДС;

ДЗЗД "Тунел Шипка", с участници: "Доуш Иншаат Ве Тиджарет" АД, "Виа конструктор груп" ЕООД и "Виа план" ЕООД - 376 920 437.02 лв. с ДДС;

Обединение "Геопът Шипка", с участници: "Геострой" АД и "Пътстрой - 92" АД - 417 513 264 лв. с ДДС.

✓ **Страсбург ще ни осъди заради „шпионите“**

Водещ адвокат предупреди, че военен съд няма право да съди цивилни граждани

Стабилно парично обезщетение и големи репутационни щети може би ще струва на България прехваленото от Иван Гешев задържане на "руски шпиони" у нас. Адвокат Михаил Екимджиев предупреди за поредното дело, което може да бъде заведено срещу България в Европейския съд по правата на човека. Повод е решението на Софийския военно-окръжен съд, който след среднощно заседание остави в ареста петима, заподозрени в шпионаж за Русия. Сред тях има военни и държавни служители.

През 2019 г., след делото "Мустафа срещу България", ЕСПЧ приема, че военните съдилища нямат право да съдят цивилни граждани дори тогава, когато едната част от подсъдимите съучастници са военни, а другата част - цивилни. Така излиза, че военният съд неправоммерно е разглеждал мярката за неотклонение на задържаните.

Обвинението твърди, че има достатъчно доказателства срещу т.нар. "резидент" на групата - Иван Илиев, който е бивш шеф във Военното разузнаване, съпругата му, която има и руско гражданство и била връзката с руското посолство в София, зам.-шефа на бюджетната дирекция в Министерството на отбраната полк. Петър Петров, началника на класифицираната регистратура в НС Любомир Медаров и срещу още един служител на МО.

По сигнал на ДАНС Иван Гешев е информирал външната министърка Екатерина Захариева, че има двама дипломати, извършвали разузнавателна дейност, несъвместима с дипломатическите отношения. Става въпрос за руски граждани с дипломатически имунитет. МВНР набързо ги обяви за персона нон грата и им даде 72 часа да напуснат страната.

✓ **Над половината от младежите в ЕС са финансово неграмотни**

Близо 53% от младите хора в Европейския съюз имат затруднения да управляват личните си финанси, за планират харчовете си и да вземат неприбързани решения при покупки. Това показва изследване, представено от Еврокомисията.

Основните причини са ограничената финансова информираност, липса на умения за управление на средствата или вземане на прибързани решения при покупка.

От ЕК посочват, че пандемията е ускорила необходимостта от насърчаване на финансова грамотност. По тази причина Комисията стартира специална кампания, насочена към хората в ЕС, Норвегия и Исландия. Тя е под надслов "Твоето бъдеще. Твоят избор" и засяга нуждата от информация за потребителите във връзка с техните финансови решения. Тя може да бъде от полза за хората да планират и управляват доходите си, да осъзнаят значението на спестяването и да

инвестират ефективно, като обръщат внимание на рисковете, измамите и потенциалното застрашаване на киберсигурността.

Европейската комисия съветна потребителите на финансови услуги добре да преценят дали реално имат нужда от кредит, застраховка или дадена инвестиция, които могат да бъдат рискови или да представляват дългосрочен ангажимент.

Консултациите с независим източник преди предприемане на важна стъпка за закупуване на продукт и осъзнаването на важноста от спестяването на средства играят важна роля в цялостното управление на финансите, сочат още от ЕК.

Мениджър

✓ Какво ново в новия Закон за облагането на цифровите стоки и услуги

Приетият наскоро изцяло нов Закон за данъчно облагане на цифрови услуги и продажби бе обнародван в края на миналата седмица, с което на практика вече е в сила.

Той въвежда на национално ниво две европейски директиви (Директива (ЕС) 2019/770 и Директива (ЕС) 2019/771) за цифровото съдържание и цифровите услуги и за някои аспекти на договорите за продажба на стоки.

Законодателният подход в случая би могъл да създаде известно объркване: досега предоставянето на стоки и услуги беше уредено в Закона за защита на потребителите (ЗЗП), с някои единични изключения за по-специфични материали, като например потребителския кредит. След влизането в сила на новия Закон обаче, **търговците и потребителите трябва да имат предвид и ЗЗП, и новата уредба.**

- *Кой е засегнат от Закона?*

Законът се отнася най-вече за търговци, които предоставят стоки, цифрово съдържание и цифрови услуги на потребители. В обхвата му влиза продажбата на:

► **движими материални вещи**, включително вода, газ и електрическа енергия, когато се предлагат за продажба, опаковани в ограничен обем или в определено количество;

► т.нар. **„стоки с цифрови елементи“** - такива, които съдържат или са взаимосвързани с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на такова съдържание или услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции (например: умни домашни електроуреди, интелигентни часовници);

- *Какво означава цифрова услуга?*

Това е услуга, позволяваща на потребителя:

1) да създава, обработва или съхранява данни в цифрова форма или да има достъп до тях; или

2) споделянето или всяко друго взаимодействие на данни в цифрова форма, въведени или създадени от потребителя или от други ползватели на тази услуга.

Важно е да се има предвид, че е достатъчно услугата да отговаря на една от двете дефиниции, за да се смята за „цифрова услуга“. Примери за такива услуги са хостингът на файлове и социалните медии.

- *Какво означава цифрово съдържание?*

Цифрово съдържание са всякакви данни, които са произведени и предоставени в цифрова форма. Такова съдържание са **компютърни програми, аудио и видео файлове, електронни книги и др.** В обхвата на закона влиза и цифрово съдържание, което се предоставя на материален носител, като например DVD, USB устройства и карти памет.

- *Появата на термина „стоки с цифрови елементи“*

За пръв път европейското законодателство въвежда термина „стоки с цифрови елементи“. Това са движими материални вещи, които съдържат или са взаимосвързани с цифрово съдържание или с цифрова услуга по такъв начин, че липсата на такова съдържание или услуга би попречило на стоката да изпълнява своите функции. Примери за такива стоки са умни домашни електроуреди, интелигентните часовници.

- *Новото определение за „безплатен“ и личните данни като валута*

Новото законодателство засяга всеки търговец, който предоставя цифрово съдържание или цифрови услуги на потребители срещу заплащане. Любопитното нововъведение е, че в случай че потребителят не плаща, но предоставя лични данни, които търговецът ползва за цели, различни от предоставянето на услугата/съдържанието и изпълнението на законовите си задължения, дейността на търговеца също ще попадне в обхвата на закона.

Идеята, че личните данни са валутата на дигиталната ера, не е нова. След приемането на Общия регламент за защита на данните (известен като GDPR), все по-популярна стана концепцията, че потребителите плащат с данните си за иначе безплатни от финансова страна цифрови услуги. Например през декември 2019г. унгарският орган за защита на конкуренцията наложи на „Фейсбук“ глоба от над 3,3 милиона евро заради твърдения, че услугите, които предлага, са „безплатни“, докато в действителност компанията печели от данните на потребителите си. Сега за пръв път тази концепция е въведена и в европейското законодателство.

Търговците трябва да се особено внимателни по отношение на факта, че **в обхвата на Закона попада всеки, който ползва данните на потребителите за каквито и да е цели извън предоставянето на услугата/съдържанието** и изпълнението на законови задължения, като няма изискване тези цели да са непременно търговски, използването на данните да носи приходи на търговеца и т.н. Например търговец, който ползва данните за контакт на потребителите си, за да им праща информационен бюлетин за свои социални дейности и кампании, би следвало да попадне в обхвата на Закона.

- *Кой е извън обхвата на Закона?*

Законопроектът няма да се прилага за стоки, продавани при принудително изпълнение, стоки втора употреба, продавани на публичен търг, и живи животни. По отношение на услугите в изключенията попадат всички услуги, които не могат да се сметнат за „цифрова услуга“, финансовите услуги, предлагани от разстояние, здравно обслужване, услуги в областта на

хазарта, електронните съобщителни услуги (с изключение на съобщителни услуги без номер като WhatsApp и Facebook Messenger, които попадат в обхвата на Закона), софтуера, предлаган от търговец чрез лиценз с отворен код, стига той да може да се сметне за безплатен (виж по-долу). Към услугите извън обхвата на Закона се прилага ЗЗП.

- **Какво ново се въвежда?**

В по-голямата си част законодателството не цели да създаде изцяло нови права и задължения, а по-скоро да въведе **специални правила, необходими заради развитието на технологиите**. Иначе казано, целта е към цифровите продукти повече да не се прилагат „по аналогия“ правила, които са създадени далеч преди тези продукти да съществуват и които не взимат предвид техните особености. Новите разпоредби са стъпили на досегашната уредба на потребителските договори и са съобразени със същите принципи.

Един от новите моменти в Закона е въвеждането на т.нар. „**обективни изисквания за съответствие**“. При досега действащото законодателство стоката или услугата трябваше да съответства на договора с потребителя – т.нар. „индивидуални изисквания за съответствие“, докато с нововъведенията стоката или услугата трябва да отговаря и на изисквания, свързани с обичайните употреба, количество, качества и характеристики на стоки и услуги от същия вид, на разумните очаквания на потребителя и с качествата на модела или модела, който търговецът е представил на потребителя.

Както беше споменато по-горе, една от основните цели на законодателството е да въведе **правила за цифровите услуги и цифровото съдържание**, които са **съобразени със спецификите им** – въвеждат се изисквания за актуализиране на услугата или съдържанието, правила за отговорността при несъответствие на услугата или съдържанието при интегрирането, специални права на потребителите на цифрови услуги и съдържание, като например кога могат да развалят договора, за кои периоди дължат заплащане при несъответствие, в какви срокове могат да поискат рекламация.

По отношение на общата уредба на отношенията с потребителите в ЗЗП, правилата за търговската гаранция се отменят, а правилата за рекламации остават валидни единствено за услуги извън обхвата на новия Закон. Търговците, предоставящи услуги, ще трябва да съобразят кои правила за несъответствие на услугата се прилагат към тях. Важно е да се отбележи, че останалите разпоредби на ЗЗП не спират да се прилагат спрямо стоките и услугите, които попадат в новия Закон. Тоест, всеки търговец е необходимо да се съобрази с правилата и на двата закона.

✓ **ЕС наложи санкции на Китай за първи път от над 30 години**

Европейският съюз наложи санкции на Китай заради нарушения на човешките права на уйгурите, предаде ДПА. Агенцията отбелязва, че това са първите наказателни мерки от страна на ЕС срещу Китай от потушаването на продемократичните протести на площад "Тянанмън" в Пекин през 1989 г.

Решението за санкциите бе взето днес от министрите на външните работи на държавите от съюза в Брюксел, съобщиха европейски и дипломатически източници.

Четири физически лица са наказани със замразяване на активите под юрисдикцията на ЕС и забрана за влизане на негова територия. Блокирани са активите и на едно юридическо лице.

Имената на санкционирания ще бъдат публикувано скоро в Официалния вестник на ЕС. Тогава наказателните мерки ще влязат в сила.

Санкциите може да вкарат Европейския съюз в конфронтация с Китай, който миналата седмица предупреди съюза да "помисли два пъти", преди да предприеме такъв ход. "Ако някои настояват за конфронтация, ние няма да отстъпим", подчерта китайският постоянен представител в ЕС Чжан Мин.

По-рано днес върховният представител на Европейския съюз за външната политика и сигурността Жозеп Борел съобщи, че 27-те ще наложат санкции и на 11 човека, свързани с военния преврат в Мианма на 1 февруари и репресиите срещу последвалите протести, предаде БТА.

Според дипломатически източници външните министри от ЕС ще се споразумеят за наказателни мерки и срещу няколко физически и юридически лица от Северна Корея, Русия, Либия, Южен Судан и Еритрея.

✓ **Американската икономика се възстановява, но белезите остават**

Американската икономика се възстановява от ковид рецесията, но заличаването на някои икономически „белези“ може да отнеме дълго време. Това заяви пред Си Ен Би Си президентът на клон на Фед в Ричмънд Томас Баркин.

Под икономически белези той има предвид щетите, оставени от пандемията, които ще потиснат перспективите за растеж в средносрочен и дългосрочен план.

„Надявам се, че сме на ръба на завършването на това възстановяване“, коментира Баркин по време на провела се онлайн конференция Asian Investment Conference на Credit Suisse.

„Разпространението на ваксини върви добре, броят на новите случаи и хоспитализациите пада, а фискалните стимули ще помогнат за финансирането на натрупаното търсене на потребителите, които са изтощени от изолацията и най-накрая ще бъдат освободени от имунизацията и по-топло време“, добави той.

Американската икономика се сви с 3,5% през 2020 г. в сравнение с предходната, сочат данните на Бюрото за икономически анализ. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) прогнозира по-рано този месец, че брутният вътрешен продукт на САЩ ще нарасне с 6,5% през тази година и 4% през следващата.

Баркин, който е член на Федералният комитет за отворения пазар (FOMC), отбелязва, че пандемията може да остави белег върху пазара на труда, давайки пример със световната финансова криза, след която пазарът се възстанови напълно след цяло десетилетие.

Той отбелязва, че много родители, особено майки, са напуснали работа, за да се грижат за децата си, след като училищата и детските градини затвориха врати в опит да бъде ограничено разпространението на коронавируса.

Макар че се наблюдава известно възстановяване, делът на участие на хората с деца в работната сила остава на около 6 процентни пункта под нивата от преди пандемията.

„Ако родителите, които напуснаха работната сила не се върнат, това ще има дългосрочни негативни последици за потенциалния растеж на САЩ“, коментира Баркин.

Според него другите белези върху икономиката са видими сред малките бизнеси, които бяха засегнати тежко от пандемията. Липсата на тези компании може да доведе до загубата на много иновации в американската икономика.

Той също така отбелязва, че САЩ не са изправени пред непосредствена дългова криза, но „огромното увеличение“ на федералния дълг през последната година може да намали способността на политиците и централните банки да реагират на следващата криза.

✓ **Лавров: Русия и Китай трябва да ограничат употребата на щатски долари**

На фона на нарастващото напрежение между Вашингтон от едната страна и Пекин и Москва от другата, руският външен министър Сергей Лавров заяви, че рисковете от американски санкции могат да бъдат избегнати чрез използването на валути, различни от щатския долар.

„Трябва да намалим рисковете от санкции чрез укрепване на нашата технологична независимост и преминаване към национални и световни валути, алтернативни на долара. Трябва да се отдалечим от използването на контролирани от запада международни платежни системи“, коментира Лавров в интервю за китайска медия, цитирано от Спутник.

По-рано този месец администрацията на президента на САЩ Джо Байдън наложи санкции на седем руски официални лица в отговор на опита за отравяне на опозиционера Алексей Навални.

Обвинявайки САЩ в опити да ограничат технологичното развитие на Русия и Китай, Лавров заяви, че Пекин и Москва трябва да засилят независимостта си.

„Те идеологически си дневен ред, насочен към поддържането на тяхното господство чрез блокиране на развитието на други страни. Тази политика противоречи на обективната тенденция и както обичайно се казва е „от грешната страна на историята“. Историческият процес тепърва ще вземе своето“, коментира Лавров.

✓ **Еврото се стабилизира над прага от 1,19 долара**

Курсът на еврото се стабилизира над прага от 1,19 долара, информираха германски финансови издания.

В междубанковата търговия тази сутрин единната европейска валута се разменяше за 1,1922 долара.

Европейската централна банка определи вчера референтен курс на еврото от 1,1926 долар.

✓ **Петролът поевтиня с над процент**

Цените на петрола паднаха с над процент във вторник на фона на опасенията, че новите ограничителни мерки срещу разпространението на коронавируса и сравнително бавната ваксинация в Европа ще забавят търсенето на горива, предаде Ройтерс.

Към 8:40 часа българско време цената на сорта Брент се понижи с 0,80 долара, или 1,24% до 63,82 долара за барел, докато американският лек суров петрол WTI поевтиня с 0,78 долара, или 1,27%, до 60,78 долара за барел. И двата сорта поевтиняха с над 6% през миналата седмица.

„Спадът е свързан с проблемите с ваксинацията и блокадите в Европа“, коментира Лаклан Шоу, ръководител на стоковите изследвания в National Australia Bank.

Германия, която е най-големият потребител на петрол в Европа, удължи частичната блокада до 18 април в опит да постави под контрол третата вълна от COVID-19.

„Това засилва опасенията, че песимистичните прогнози, както на Международната агенция по енергетика (МАЕ), така и на Енергийна информационна администрация (ЕИА) на САЩ, може да се превърнат в реалност“, коментират от ANZ Research.

Миналата седмица базираната в Париж МАЕ понижи прогнозата си за търсене на суров петрол през 2021 г. с 2,5 млн. барела на ден. ЕИА, от своя страна, очаква световното предлагане на петрол да задмине търсенето през втората половина на 2021 г.

По-късно днес се очакват данните на Американския петролен институт, като анализаторите изчисляват, че запасите от суров петрол на САЩ са паднали с 900 хил. барела през седмицата до 19 март.

✓ **Разнопосочна търговия на борсите в Европа след рязкото поевтиняване на турската лира**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха смесени резултати в ранната търговия в понеделник, следвайки рязкото поевтиняване на турската лира и опасенията от повече ограничителни мерки на континента на фона на нарастващия брой на заразените с коронавируса, предаде Ройтерс.

Към 13:10 часа българско време турската лира поевтиня с около 10% спрямо щатския долар, след като през уикенда президентът на Турция Реджеп Ердоган уволни шефа на централната банка Наджи Агбал и назначи на негово място Сахп Кавджиоглу, който е известен с критиките си към високите лихви.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 2,17 пункта, или 0,03%, до 6,710,88 пункта. Немският показател DAX напредна с 27,64 пункта, или 0,19%, до 14 648,64 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 отчете спад от 2,17 пункта, или 0,03%, до 6 710,88 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи със 17,81 пункта, или 0,3%, до 5 980,15 пункта.

Акциите на банките от Еврозоната, които имат по-сериозни позиции в Турция - BBVA, Unicredit и ING, поевтиня съответно с 6,18%, 0,33% и 0,65%,

„Не мисля, че това ще окаже трайно въздействие върху пазарите. Когато в миналото турската лира излизаше извън контрол, това имаше ефект основно върху няколко банки в Еврозоната, които имат позиции в страната“, коментира Дейвид Мадън от CMC Markets.

„Като цяло това може да увеличи нагласите срещу рисковите активи.“, добави той.

Европейските акции регистрираха рязък спад в петък, след като Франция наложи частичен локдаун в силно засегнатите от пандемията региони в страната. Британски министър предупреди съгражданите си днес да не бързат да резервират лятна почивка в чужбина, акцентирайки върху нарастващият брой на инфекциите от COVID-19 в Европа.

На този фон акциите на авиопревозвачите IAG, Lufthansa и Ryanair Holdings поевтиняха с 5,27%, 3,90% и 4,50%

А тези на туроператора TUI – 6,24%. Туристическият индекс SXTIP падна с 1,18% на фона на информацията, че Германия смята да удължи строгите си противоепидемични мерки за пети пореден месец.

Цената на книгата на Volkswagen скочи с 5,35%, след като Deutsche Bank повиши целевата си цена за акциите на компанията от 185 евро на 270 евро за акция, след като базирания във Волсфбург автомобилен гигант представи амбициозен план за производството на електрически автомобили.

Седмичен спад в САЩ

Американските борсови индекси не намериха единна посока в петък на фона на решението на Федералния резерв на САЩ да не удължи капиталовото облекчение за банките заради пандемията, което бе последвано от разпродажба на акциите във финансовия сектор, предаде Си Ен Би Си

Промисленият индекс Dow Jones отчете спад от 234,33 пункта, или 0,71%, до 32 627,97 пункта. Широкообхватният измерител Standard & Poor's 500 се понижи с 2,36 пункта, или 0,06%, до 3 913,1 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq се понижи с 409,03 пункта от стойността си, или 3,02%, до 13 116,17 пункта, след като инвеститорите насочиха вниманието си към технологичния сектор, Акциите на Facebook, Amazon и Netflix поскъпнаха съответно с 4,12%, 1,55% и 1,46%

До тези резултати се стигна, след като централната банка отказа да удължи изтичащото в края на този месец правило, което облекчи изискването за капиталовия буфер на банките по време на пандемията. Според него банките можеха да държат по-малко капитал срещу държавни облигации и други активи, кат то бе въведено за да успокои пазара на облигации по време на кризата и да насърчи отпускането на заеми от банките.

Търговци предупредиха, че решението може да има някои негативни последици, ако в отговор банките продадат част от притежаваните от тях държавни облигации. Това може да доведе до нов ръст на доходността по държавните ценни книжа в момент, в който тя вече разтревожи инвеститорите.

На този фон инвеститорите разпродадоха акциите си в банковия сектор. Цените на книгата на JP Morgan и Goldman Sachs паднаха с 1,59% и 1,09%, а тези на Wells Fargo – с 2,88%. Акциите на Bank of America поевтиняха с 1,05%. Финансовите институции бяха подкрепени по-рано през седмицата от нарастващата доходност по държавните облигации.

След решението на Фед доходността по 10-годишните държавни ценни книжа се повиши за кратко, преди да се върне на нивото от 1,73%, оставяйки в диапазона на 14-месечен връх.

За седмицата Dow и S&P 500 се понижиха съответно с 0,5% и 0,8%, слагайки край на серията си от две поредни седмици на ръст. Nasdaq изтри 0,8% от стойността си, завършвайки в червения сектор четвърта от последните пет седмици.

„Големият страх е, че някои банки може да се въздържат от отпускането на кредити, тъй като ще изпитват повече затруднения за заделянето на капитал“, коментира Едуард Моя от Oanda. „Уолстрийт следи отблизо предстоящите аукциони за държавни ценни и ако банковите лихви са ниски, разпродажбата на пазара за облигации може да се засили“, добави той.

Междувременно акциите на FedEx скочиха с 6,10%, след като компанията за доставки отчете по-добри от прогнозираното резултати за фискалното трето тримесечие. В другата крайност бяха акциите на Nike, които поевтиняха с 3,97%, след като приходите на компанията за тримесечието не отговориха на очакванията.

Книжата на Visa поевтиняха с 6,24%, след като министерството на правосъдието започна разследване на бизнеса й с дебитни карти и възможни антиконкурентни практики.

Разнопосочна търговия в Азия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха смесени резултати в понеделник, след като инвеститорите бяха предпазливи на фона на внезапната смяна на ръководителя на централната банка на Турция, предаде Си Ен Би Си.

Водещият индекс на Токийската фондова борса Nikkei 225 се понижи с 617,9 пункта, или 2,07%, до 29 174,15 пункта. Акциите на производителите на автомобили Toyota, Nissan и Honda поевтиняха с 3,26%, 3,70% и 3,36% заради недостига на чипове в сектора.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете ръст от 38,78 пункта, или 1,14%, до 3 443,44 пункта, докато по-малкият показател Shenzhen Composite напредна с 27,72 пункта, или 1,27%, до 2 222,72 пункта. Хонконгският измерител Hang Seng записа спад от 105,6 пункта, или 0,36%, до 28 885,34 пункта.

Южнокорейският показател Kospi се понижи с 4,07 пункта, или 0,13%, до 3 035,46 пункта.

В Австралия индексът ASX200 регистрира ръст от 44,3 пункта, или 0,66%, до 6 752,5 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха предимно повишения в ранната търговия. Основният бенчмарк SOFIX отчете ръст от 0,77 пункта, или 0,16%, до 491,80 пункта. BGBX40 напредна с 0,10 пункта, или 0,09%, до 110,11

пункта. BGTR30 се понижи минималните 0,01 пункта до 528,40 пункта. BGREIT регистрира ръст от 0,25 пункта, или 0,17%, до 144,78 пункта.

Cross.bg

✓ България отбелязва Световния ден на метеорологията за 60-и път

За 60-и път в България се отбелязва Световният ден на метеорологията.

Първите български метеорологични станции са от 1877 г., разказа директорът на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ) Христомир Брънзов. Той обясни и как днешният Световен ден на метеорологията ще протече за българските синоптици.

„Съвсем постно - направил съм едно поздравление за нашите колеги, сложил съм го в нашия сайт и с това засега ще изчерпим празнуването“.

Въпреки невъзможността да отбележат по традиционен начин професионалният си празник новините за Българската метеорологична служба към днешна дата са добри. През следващата година всичките 300 валежмерни пункта на службата ще бъдат обновени. Така те вече в реално време ще предават данни за валежите в страната.

„В момента сме в процес на изпълнение на обществена поръчка“, обясни Брънзов.

Към момента в българския Национален институт по метеорология и хидрология работят 1280 души.

✓ Огромна загуба, почина Татяна Лолова

Тази нощ е починала голямата българска актриса Татяна Лолова. Това съобщиха в края на сутрешния блок на Нова телевизия. През последните дни тя е била настанена в "Пирогов", където е била лекувана от COVID-19, съобщава БНТ.

"Кралицата на българския театър" Татяна Лолова почина на 87 години.

Поклон пред паметта ѝ!

✓ Русия: В България се изостря шпиономанията и насърчават русофобията

Москва ще предприеме ответни стъпки, ако София изгони руски дипломати, заяви руски заместник-министър на външните работи

Русия ще предприеме ответни мерки, ако България реши да изгони руски дипломати, заяви пред журналисти заместник-външният министър на Русия Александър Грушко.

"Ако България предприеме неприятелски стъпки по отношение на Русия, то, естествено, тя трябва да си дава сметка, че от наша страна ще последват ответни стъпки", каза заместник-министърът, отговаряйки на въпрос на ТАСС.

Българският премиер Бойко Борисов, коментирайки по-рано задържането от българската прокуратура на шестима служители на българското министерство на отбраната и на българското военно разузнаване, сред които има и руска гражданка, по подозрение в шпионаж в полза на Русия, заяви, че заради това дело ще трябва някои руски дипломати да бъдат обявени за персона нон грата, отбелязва ТАСС.

Руското посолство в България поиска, преди делото да е стигнало до съда, да бъдат прекратени всички спекулации във връзка с него. Дипломатическото представителство изрази увереност, че "съдебният процес ще бъде проведен на деполитизирана, безпристрастна и обективна основа и при строгото спазване на нормите на българското законодателство и на международното право".

Русия ще отговори на България на принципа на реципрочността на експулсирането на руски дипломати, заяви пред ТАСС зам.-председателят на руския Съвет на федерацията (горната камара на парламента, бел. ред.) и член на комисията по международни въпроси Константин Косачов.

"Принципът на реципрочност остава най-адекватният отговор в такива ситуации", каза Косачов, цитиран от ТАСС.

Решението на МВНР на България да обяви двама служители на руското посолство в София за персона нон грата и да ги експулсира от страната ще усложни отношенията с Русия и отговорът на това ще бъде огледален, заяви пред журналисти председателят на комисията в Държавната дума (долната камара на Федералното събрание - парламента, бел. ред.) Леонид Слуцки.

В България се изостря шпиономанията. Това не е първият случай на експулсиране на руски дипломати по измислени причини през много кратък период от време. Както и във всички останали ситуации, уверен съм, че Русия ще отговори огледално, каза депутатът, цитиран от ТАСС.

Подобни стъпки сериозно усложняват двустранните отношения и безпричинно насърчават развитието на русофобски тенденции в европейските структури, допълни Слуцки.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Страната ни отзова двама руски дипломати заради шпионската афера. Какво следва? Анализ на журналиста Валерий Тодоров и политолога Антоний Гълъбов;
- Втори ден продължава издирването на изчезналия сноубордист. Директно от Рила - къде се губят следите на младия мъж?;
- Кога ще си отиде зимата? Прогнозата на синоптиците в деня на метеоролога;
- Все повече проби с британския вариант на COVID-19. Какво знаем за него и колко е опасен вирусът?;
- Как се правят избори в условия на пандемия? Говорителят на ЦИК Димитър Димитров;

БТВ, "Тази сутрин"

- Герой на пътя;
- Стълб върху покрив;
- Черна статистика. Защо България е на челно място по смъртни случаи от коронавирус в Европа?;
- COVID-19 ваксините;

Нова телевизия, „Здравей, България“

- България избира: Предизборни дебати - Нона Йотова от „БСП за България“ и Любен Дилев - син от ГЕРБ-СДС;
- Разказ от първо лице;
- Дъждът в душата на Мило.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

в. 24 часа - "Информационно обслужване" до ЦИК: 5 денонощия не стигат да се направят сметките от вота с новите протоколи;

в. Монитор - 1000 стари преподаватели аут от 33 вуза, за да назначат нови;

в. Телеграф - Магазини финтираха локдауна;

в. Труд - НЗОК обрича болни с тромбоза;

в. Труд - София и Скопие не трябва да отлагат решенията;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - Страх от дълга криза - отказват работа в туризма;

в. 24 часа - Безпрецедентно: близо 9000 в болница, тежките случаи – 700;

в. 24 часа - Тунелът под Шипка ще струва между 358 и 417 млн. лв.;

в. Монитор - Гоним за шпионаж още двама руски дипломати;

в. Монитор - Депозитите в евро скочиха двойно за година;

в. Телеграф - Преброяват ни онлайн с код;

в. Телеграф - Учители и медици с най-голям скок на заплатите;

в. Труд - Изненадващо "Има такъв народ" бие по доверие БСП;

в. Труд - Трима загинаха при удар между автобус и камион;

Водещи интервюта

в. 24 часа - Елеонора Митрофанова, посланик на Руската федерация у нас: Стига сте правили шоу! Русия не води каквато и да било незаконна дейност срещу България;

в. 24 часа - Акад. Лъчезар Трайков, дмн ректор на Медицинския университет - София: Медицинския университет в София има една от най-качествените програми по медицина в света според рейтинга на QS;

в. Монитор - Проф. Асен Николов, председател на Българското дружество по акушерство и гинекология: Бременните сега се ваксинират, само ако ползата надвишава риска;

в. Телеграф - Главният архитект на столицата Здравко Здравков: Намаляваме драстично павилионите с София;

в. Труд - Проф. Михаил Константинов пред "Труд": Обработката на резултатите от вота ще се забави;

Водещи анализи

в. 24 часа - Зараза и строги мерки до вота. Какво променят - 4 сценария;

в. Монитор - Ориенталски привкус в градината на баба;

в. Телеграф - Плажът - зона, свободна от такси;

в. Труд - Зад барикадната храброст се крие безизходица.

✓ Предстоящи събития в страната на 23 март

София

- От 10.30 ч. държавният глава Румен Радев ще проведе среща с представители на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), които са част от мисията на международната организация за наблюдение на предстоящите парламентарни избори в страната.
- От 11.30 ч. чрез платформата Zoom ще се проведе пресконференция за представяне на постигнатите резултати при изпълнението на договор за безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP002-3.004-0119-C01 „Повишаване на ресурсната ефективност на "Кофражна техника" АД чрез внедряване на комплексна процесова иновация в производството на кофражни елементи и метални конструкции за строителството.
- От 14.00 ч. ще се проведе уебинар на тема „Очаква ли се рецесия в българската икономика?“ с Пламен Димитров - управител на Кофас България и Грегорж Шиелевич - Регионален икономист на Кофас за ЦИЕ.
- От 17.30 ч. на сайта на „Просвета“ и на страницата на издателството във „Фейсбук“ ще се излъчи видеоурок за подготовка за националното външно оценяване по математика.
- От 18.00 до 20.00 ч. онлайн ще се проведе публичен предизборен дискуссионен форум „Образованието - диалог за бъдещето“.

Добрич

- От 10.00 ч. на „Фейсбук“ страницата на Младежки център-Добрич ще се проведе #ПоНоти – музикални произведения, изпълнени от младежи от Клуб „Пиано“.

Търговище

- От 17.00 ч. чрез платформата Zoom Общината ще представи финалния доклад-отчет на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) 2014-2020 г.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.